

Omraam Mikhaël Aïvanhov

RÂSUL ÎNȚELEPTULUI

Articol I. Cap. 1 – Înțeleptul trăiește în speranță

În cursul unei zile întâlnim diferite persoane, și este interesant, chiar amuzant uneori, să observăm cum ele se pronunță asupra evenimentelor sau a existenței în general. În timp ce unele nu fac decât să se împovăreze cu tot ce este rău și care, după părerea lor, va continua tot rău, sau chiar mai rău, altele remarcă și rețin numai ce este bun, încurajator, și continuă să înainteze exclamând: „Ce frumoasă este viața!” Despre unele se afirmă că sunt pesimiste, despre altele că sunt optimiste.

Pentru pesimist, în timpul anului există numai zile noroase și ploioase, foarte puțin luminoase, de abia acceptă să recunoască existența câtorva raze de soare. Pentru optimist, din contră, nu există decât zile însorite, întrerupte de câteva ploi binefăcătoare. Îi prezentăm un proiect pesimistului? El va vedea imediat un munte de obstacole ce se opun realizării lui. Dimpotrivă, optimistul acceptă un proiect nou cu entuziasm, depășește obiecțiile ce îi sunt prezentate și vede imediat că proiectul poate fi realizat spre satisfacția tuturor. Pesimistul se simte mereu pândit de boală: la cea mai mică neplăcere, el se gândește la spital și chiar la cimitir; el și-a întocmit evident testamentul și este gata să-și convoace prietenii pentru a-și lua un ultim rămas bun. Optimistul se simte mereu sănătos și, dacă se îmbolnăvește, este sigur că se va însănătoși repede.

Deoarece lumea merge rău, fiindcă oamenii sunt răi și toate proiectele bune sunt sortite eșecului, pesimistul concluzionează că nu merită osteneala să acționeze sau să muncească pentru alții. El se mulțumește să își regleze propriile afaceri, să îi lase pe oameni cu soarta lor tristă. Și ce satisfacție are atunci când constată că neplăcerile, greutățile sau nenorocirile pe care le-a prevăzut se produc într-adevăr! Pesimistul generează deci egoism, chiar duritate, dar și lene. Da, în convingerea lui că nu este nimic de făcut pentru a îmbunătăți situația, pesimistul devine leneș, exceptând momentele în care explică toate motivele pentru care este pesimist. Atunci, da, limba lui este foarte activă!

Deseori, pesimistul chiar scrie. Câte cărți nu au ca autori oameni care simțeau nevoia să sublinieze că lumea este destinată răului, că existența este absurdă, că nimic nu merită. Dar, Dumnezeu, dacă

binele nu trebuie niciodată să triumfe, dacă nimic nu are sens, dacă nimic nu merită ceva, de ce să se mai străduiască să vorbească și să scrie? Nu este logic. Logica l-ar îndemna să rămână mut. Da, ce nevoie au acești autori să întunece cu nori negri mintea și inima tuturor celor care îi vor citi?

Evident, medicina a constatat influența stării organismului asupra dispoziției spiritului oamenilor: pesimiștii au deseori ficatul sau stomacul bolnave. Dar nu trebuie confundate cauzele și consecințele. În realitate, aceste tulburări ale ficatului și stomacului vin din unele obiceiuri mentale dăunătoare pe care persoanele le-au hrănit îndelung în această existență, sau chiar deja într-o existență anterioară, și acum această funcționare defectuoasă a aparatului digestiv se reflectă asupra stării lor de spirit. Psihicul nu încetează să influențeze fizicul și reciproc.

Dar care este originea pesimismului la oameni? Unii vor pretinde că este luciditatea lor. Deloc! Sunt ambițiile lor, dorințele lor nemăsurate pe care nu au reușit să le împlinească. Atunci, trăind decepție după decepție, ei au ajuns să aibă despre lume o viziune dezamăgitoare. Deseori observăm cum pesimismul se manifestă la vechile națiuni. Ele s-au clădit pe niște proiecte mărețe pe care le credeau ușor de împlinit. Câteva succese le-au făcut să creadă nu numai că vor domina țările învecinate, ci să-și întindă influența și asupra unor ținuturi îndepărtate. Și iată greșeala! Vrei să înghiți întreaga lume, dar ar trebui mai întâi să te întrebi dacă ești capabil să o digeri; și chiar dacă începi prin câteva succese, se ivesc încet-încet greutățile, încurcăturile, pierderile, distrugerile. Cum să mai întrezărești atunci viitorul într-o lumină favorabilă?...

În timp ce națiunile tinere care nu au făcut încă aceste experiențe sunt pline de speranță, ele își închipuie că vor reuși acolo unde altele au eșuat. Desigur, ele pot reuși, dar cu condiția să se conducă cu înțelepciune și moderație, altminteri vor sfârși ca și celelalte în deziluzii și pesimism. Fiindcă națiunile sunt ca indivizii, ele sunt guvernate de aceleași legi. Aceia care hrănesc ambiții ce îi depășesc eșuează, iar aceste eșecuri ajung să arunce niște pete întunecate asupra întregii lor viziuni despre lume. Fie că este vorba despre națiuni sau indivizi, existența se poate defini pentru mulți ca o trecere de la optimism la pesimism.

Toate speranțele par posibile să se materializeze pentru un

tânăr, numeroase uși i se deschid, iar dacă una se închide, mai rămân încă altele. Dar încet-încet, toate ușile se închid una după alta, și chipurile pe care le-am văzut surâzătoare și încrezătoare în viață se transformă în niște măști: privirea se întunecă, trăsăturile slăbesc, și în colțul gurii se formează riduri amare. Ei da, tinerii își fac proiecte, iar bătrânii își fac bilanțul. Un bilanț care nu este mereu reușit.

Maestrul Peter Deunov spunea: „Dacă oamenii devin pesimiști, este pentru că nu știu ce direcție să dea mișcării lor”. Despre ce fel de direcție este vorba? Pentru a simplifica, se poate spune că există două direcții: spre înalt, lumea spirituală, și în jos, lumea materială. Lumea materială și lumea spirituală ne prezintă bogățiile lor; în cele două cazuri, ele nu sunt ușor de dobândit, dar dificultățile nu sunt trăite la fel, în funcție de cum le căutăm pe unele sau altele.

Acela care se concentrează asupra realizărilor materiale, a posesiilor, a banilor, a puterii, și nu reușește să le obțină, își resimte amar eșecurile, ca și cum ar fi pierdut totul. În timp ce, acela care are niște nevoi spirituale se simte mereu susținut. Prin aspirațiile sale la o viață superioară, el a țesut fără încetare niște legături cu lumea divină, iar aceste legături produc în el niște vibrații secrete. Chiar dacă nu reușește să-și împlinească pe deplin toate aspirațiile, aceste vibrații resimțite în profunzimea sufletului său îl ocrotesc, ținându-l la adăpost de descurajare.

Nu există decât o singură situație în care aveți dreptul să fiți pesimiști, atunci când ascundeți o faptă răuvoitoare. În acest caz este bine să vă gândiți că riscați să eșuați, și este cu atât mai bine! A eșua este cel mai bun lucru ce vi se poate întâmpla, acesta evitând apariția unor complicații. Dar când este vorba despre un proiect bun, despre un proiect generos, chiar dacă întâlniți niște dificultăți pentru a-l realiza, trebuie să fiți optimiști și să vă păstrați convingerea că în final veți reuși.

Vedeți dar că această chestiune a optimismului și a pesimismului merge mult mai departe decât ne închipuiam la început. Numai acela care caută bunurile spirituale poate fi cu adevărat optimist; acela care caută bunurile materiale, chiar dacă începe prin a fi optimist, va trebui într-o zi sau alta să-și părăsească iluziile, și va cădea în pesimism. De aceea, eu vă repet, pesimiștii sunt adesea niște mari ambițioși dezamăgiți. Ambițiile lor erau niște poveri ce îi îngreunau, deoarece nu cunoșteau calea de urmat, calea spre înalt. Ce

să mai facă în fața acestor eșecuri atunci când și-au cheltuit deja toate energiile într-o evidentă pierdere?

Optimismul și pesimismul nu trebuie deci considerate numai ca niște probleme de temperament, ele subînțeleg o adevărată filosofie. Pesimistul se concentrează asupra mărunțișurilor pământene, în timp ce optimistul își deschide sufletul vastelor întinderi cerești. Într-o Școală Inițiativă nu trebuie să întâlnim niciodată niște pesimiști. Trebuie deci să știți că, dacă sunteți pesimiști, este pentru că nu v-ați orientat încă într-o direcție bună, nu ați pășit încă pe calea științei spirituale, fiindcă chiar de la începuturile acestei științe ați fi trebuit să sesizați că adevăratul viitor al ființei umane este lumina, frumusețea, bucuria, împlinirea sufletului ei. Desigur, pe drum veți întâmpina greutăți, vă veți ciocni de niște obstacole, dar pentru a le depăși nu trebuie să vă pierdeți scopul vieții, ci să vă bucurați dinainte de această fericire care vă așteaptă.

Numai conștiința predestinării noastre divine ne permite să ne păstrăm speranța. Altminteri, în fața spectacolului lumii fiecare are desigur toate motivele să fie pesimist, dezorientat, împovărat. Ce rămâne deci de făcut? Unii vor consulta niște psihologi, niște psihanaliști... Alții îi vor întreba pe astrologi, pe mediumi, pe clarvăzători, așa cum se procedează din ce în ce mai mult în zilele noastre, pentru a se liniști. Aceasta dovedește că ei nu au înțeles unde și cum trebuie să caute adevăratele certitudini, adevăratele motive de a se încrede în viitor.

Eu nu neg faptul că există persoane capabile să descifreze viitorul, dar ele sunt rare. Și chiar dacă ele vă avertizează despre evenimentele ce vor urma, va depinde de voi să știți cum să acționați pentru a nu vă irosi toate șansele și a înfrunta încercările. În loc să îi întrebați pe unii și alții despre viitorul vostru, este mai înțelept să vă preocupați să construiți în voi înșivă ceva solid ce va fi util evoluției voastre în orice împrejurare, tristețe sau bucurie, eșec sau succes.

Eu am întâlnit în viață atâția clarvăzători, dar mai ales atâtea clarvăzătoare! Despre prima, îmi amintesc că am întâlnit-o când aveam nouă ani. Existau multe țigănci în Bulgaria care ghiceau viitorul. Într-o zi, am trecut pe stradă pe lângă una dintre ele care m-a oprit. Ea mi-a spus că am mulți dușmani. Vă închipuiți așa ceva, la nouă ani! Mirat, am întrebat-o: „De ce? Ce am făcut?” Ea a adăugat însă că am și mulți prieteni. Apoi, privindu-mi mâna, a afirmat că vedea o fată drăguță, dar

cam plinuță, care mă iubea. Și mai mirat, am întrebat-o: „Dar chiar una grasă?” Atunci, ea mi-a povestit că în acea dimineață căzuse de pe măgar, și șocul căzăturii o împiedica să vadă clar. Apoi, ea a fost cea care a întins mâna să îi dau câțiva bani.

Bulgarii caută mai degrabă să-și ghicească viitorul în zațul de cafea. Îmi amintesc de o femeie din Vama pe care toate vecinele o invitau să-și bea cafeaua cu ele pentru ca apoi să le deslușească urmele lăsate pe fundul ceștii. Faceți ca ea și nu veți fi niciodată însetați!

Iar când am sosit la Paris, o sumedenie de clarvăzătoare au venit să mă vadă! mai ales în perioada războiului, când toată lumea se întreba când și cum se va încheia această tragedie. Unele mă întrebau despre exactitatea predicțiilor lor. Iar eu le răspundeam: „Dacă nu sunteți sigure de spusele voastre, cum ați avea încredere în ce vă voi spune eu?”

Acum, îmi las desigur pe fiecare să procedeze cum crede. Clarvăzătorii, astrologii sunt în majoritatea timpului destul de abili pentru a prevedea mai ales succesul, iubirea, bogăția, sănătatea, altminteri nimeni nu i-ar mai consulta; și într-un moment sau altul, este de la sine înțeles că ceva bun va apărea, chiar dacă nu este de durată. Atunci, cei care au recurs la aceste practici îngrijorați de soarta lor, să continue dacă le place, dar eu sunt obligat să vă spun că unica metodă eficientă de a vă păstra încrederea, este să avansați conștientizând acest viitor de lumină și bucurie pe care Dumnezeu l-a prevăzut copiilor săi.

După o părere general răspândită, pesimismul ar reprezenta o formă de înțelepciune: atunci când te aștepți ca răul să apară oricând și de oriunde, devii vigilent, îți iei niște măsuri preventive. Ei bine, nu, această viziune atât de negativă nu este deloc înțeleaptă, este chiar nocivă pentru psihism: a te concentra asupra răului, peste tot și tot timpul, are drept consecință a nu-l vedea atunci când se produce cu adevărat și să paralizezi forțele însuflețitoare ce îți permiteau să reacționezi. Unde se află deci înțelepciunea, luciditatea?

Înțelepciunea, adevărata înțelepciune este cu totul altceva, și ce spune ea? în cartea Pildele lui Solomon ea se prezintă: *„Eu, înțelepciunea, când El a întemeiat cerurile eram acolo... Când El a pus hotar mării... când El a așezat temeliele pământului, atunci eu eram ca un copil mic alături de El, veselindu-mă în fiecare zi și desfătându-mă fără încetare în fața Lui...”*. Astfel vorbește înțelepciunea. Ea care a

examinat intențiile Domnului fiindcă a participat cu El la creația lumii, ea vede viitorul în niște culori minunate, luminoase. Și nu numai că nu este tristă, dar ea este chiar veselă, bucuroasă, fiindcă se desfată lângă Dumnezeu.

Înțeleptul știe că predestinarea omului este de a-și regăsi într-o bună zi patria sa celestă. Pe calea care duce la acest tărâm, el va întâlni evident răul sub toate formele sale, va suferi, se va îndoi de ceilalți, se va descuraja. Dar chiar și în cele mai critice momente el nu va ceda, deoarece în inima sa, în sufletul său rămâne înscris acest adevăr că Dumnezeu la creat după chipul său, iar acest chip al Domnului conține ca putere toate bogățiile, toate izbânzile.

Pesimismul nu este deci copilul înțelepciunii, ci al celei mai mari ignoranțe. Desigur, nu se pune problema de a ne opune pesimismului pretinzând că totul merge bine, ar fi ridicol: nu merge totul bine, iar multe lucruri merg chiar foarte prost. Dar optimismul este un punct de vedere filosofic bazat pe cunoașterea Domnului, a universului și a ființei umane. Deci nu cuvântul optimism ar trebui folosit: dat fiind utilizarea ce i-a fost dată în viața cotidiană, el este confundat deseori cu o naivitate, o ușurință ce nu au nimic filosofic. Optimismul despre care vă vorbesc este în realitate speranța, adică certitudinea că viitorul poate fi mereu mai bun. Chiar dacă prezentul nu este extraordinar, puterile vieții și ale binelui sunt atât de puternice încât ele pot mereu să învingă răul, din momentul în care ființa umană hotărăște să se asocieze cu ele.

Cineva va spune: Dar ce speranță pot avea? Tot ce fac clachează, nu mai am niciun viitor!" Aceasta depinde desigur de ceea ce înțelegeți prin viitorul vostru. Dacă întrezăriți acest viitor numai în reușita materială, socială, sau ca pe un roman de iubire demn de poveștile cu zâne, poate că el va fi mărginit. Dar viitorul vostru de fiu, de fiică a Domnului, vă este larg deschis.

Zilele nu seamănă una cu alta. Nu ați văzut astăzi soarele? Măine el va străluci din nou. Nimic nu este definitiv închis acelor care știu pe ce să își bazeze speranța.

Adevărata înțelepciune nu are nimic în comun cu o concepție pesimistă despre viață: adevărata înțelepciune se află în speranță. În *Epistola întâia către Corinteni*, sfântul apostol Pavel scrie: „*Ci propovăduim înțelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră... Cele ce*

ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El”.

În realitate, nu vă lipsește decât un lucru: decizia. Sunteți încă divizați, acceptați în voi divizarea: în același timp în care afirmați că ați ales viața spirituală, continuați să trăiți ca niște oameni obișnuiți, preocupați de propria siguranță și de succesele materiale. Vă spuneți că nu se știe ce vă rezervă viitorul, iar gândurile și timpul vă sunt absorbite de aceste preocupări. Acela care își cunoaște calea și scopul de urmat nu se împovărează cu aceste greutăți, fiindcă are mereu în fața ochilor bogăția Tatălui său Ceresc, care îi va da tot ce are nevoie.

Veți replica: „Dar trebuie totuși să anticipăm viitorul și să ne facem niște rezerve, să ne asigurăm pentru zilele negre”. Dat fiind maniera în care vă pregătiți pentru zilele negre, acestea vor veni cu siguranță! În realitate, noi avem într-o bancă niște „case de bani” de unde ne putem alimenta. Această bancă, întreținută de Dumnezeu însuși, se găsește în interiorul nostru: în voința, în inima noastră, în intelectul, sufletul și spiritul nostru. Vă rog, hotărâți-vă să exploatați cel puțin una dintre aceste comori ce v-au fost încredințate.

Pe pământ se poate întâlni un anumit număr de adevărați optimiști: ei sunt grădinarii, agricultorii. Da, ei îngroapă în pământ niște grăunțe, niște sâmburi, care la prima vedere nu reprezintă mare lucru. Ei așteaptă, ei speră... și într-o bună zi apar niște câmpuri cu grâu, cu porumb, niște livezi întregi de pomi fructiferi. De câte ori nu v-am atras atenția despre corespondențele existente între agricultură și viața spirituală! Grăunțe, sâmburi, tot ce semănăm sau plantăm crește și dă roade. La fel se întâmplă și cu gândurile, cu sentimentele, cu dorințele noastre...

În Bulgaria, Maestrul Peter Deunov ne cerea să nu aruncăm sâmburii fructelor pe care le mâncasem, sâmburii de piersică, de prune, de caise, ci să îi plantăm. Eu vă sfătuiesc la fel. Veți spune că nu aveți grădină. Plantați-i unde puteți, nu are importanță. Esențialul este să conștientizați că un sâmbure este o creatură care are nevoie să dea naștere unui germen viu ce îl poartă în ea: ea suferă păstrând închis în lemn acest germen ce va pieri în lipsa unui teren roditor, deși el cere numai să continue să trăiască.

Evident, nu toți sâmburii puși în pământ dau naștere unor arbori, dar scopul principal al acestui exercițiu este să vă conștientizeze din ce în ce mai mult că aveți și alți sâmburi de plantat:

niște idei, niște gânduri, niște sentimente. Atunci când ele vor rodi, nu numai că vă veți afla în belșug, dar veți putea hrăni multe creaturi. Străduiți-vă să cultivați deci această conștiință largă care este optimismul adevărat, speranța.

Articol II. Cap. 2 – Cum își veghează un păstor oile

Hoțul care se furișează prin mulțime căutând să vadă ce ar putea șterpeli este aproape un clarvăzător. Ca și cum ar avea niște antene, el simte care sunt persoanele vigilente, treze, și cele care sunt pe jumătate. Ce indiciu are el? Lumina. Fiindcă din omul treaz emană ceva limpede, și hoțul îl va evita. El îl caută pe cel care doarme cu ochii deschiși, și îi fură portofelul sau geanta fără ca acesta să observe, deoarece el se află în obscuritate. La fel, entitățile răufăcătoare ale lumii invizibile nu atacă o ființă luminoasă, deoarece știu că vor fi imediat reperate și respinse.

Iisus spunea: *„Iar aceasta să știți că, de or și stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa”*. Acest verset ne vorbește despre una dintre cele mai mari calități pe care le poate dobândi omul: vigilența. Deoarece nu știm la ce oră va veni hoțul (iar hoțul reprezintă toate circumstanțele în care suntem amenințați interior să pierdem ceva prețios), nu trebuie niciodată să ne diminuăm atenția. Astfel, vă voi spune că un Maestru Spiritual nu ia în considerație atât de mult inteligența, bunătatea sau devotamentul aceluia care dorește să îi devină discipol, ci vigilența. Fiind vigilent, acesta va evita pericolele ce îi blochează calea. În timp ce lipsa vigilenței îl va face să piardă treptat ce a câștigat cu osteneală.

Din punct de vedere etimologic, cuvântul vigilență aparține aceleiași familii cu „a veghea”, „veghe”, „priveghi”. A veghea înseamnă a nu dormi. Și ce nu trebuie să doarmă în noi? Conștiința. Corpul nostru are nevoie de somn și nu trebuie să îl privăm de el. A nu dormi este un lucru, a avea conștiința trează este un altul. Putem să nu dormim și să avem o conștiință somnolentă, la fel cum putem dormi păstrându-ne conștiința trează. Fiindcă conștiința este ca o lampă, iar la ființele foarte evaluate această lampă nu se stinge niciodată.

Vigilența, atenția sunt indispensabile fizic sau psihic. Vă lipsește atenția? Faceți un gest neîndemânatic, vă loviți de un obiect, cădeți... Nici cunoașterea, nici averea voastră, nici virtuțile voastre nu vă vor apăra. Mulți oameni remarcabili au murit în niște accidente provocate de lipsa lor de atenție, în timp ce niște răufăcători ies adesea basma

curată fiind vigilenți. Se poate chiar afirma că răufăcătorul se caracterizează prin vigilența sa. Tocmai fiindcă se simte în pericol. Conștient că a încălcat niște legi, el știe că poate fi urmărit și stă mereu la pândă, ca să nu fie văzut sau să lase niște indicii ce ar permite să fie prins. Nu lăsați vigilența în seama răufăcătorilor, închipuindu-vă că inocența voastră vă va atrage în mod automat protecția divină. Dacă sunteți neglijenți, nimic și nimeni nu vă vor proteja.

Maestrul Peter Deunov spunea într-o zi: „De ce există lupul? Pentru ca păstorul să fie vigilent. Dacă vede că îi lipsește o oaie, păstorul trebuie să caute pe unde a intrat lupul. Dacă găsește o gaură în perete, trebuie să o astupe imediat. Dacă nu găsește nicio gaură, să se întrebe dacă lupul nu a sărit peste gard. Un păstor bun se asigură că nu există nicio gaură în pereții stânei sale și că gardul este suficient de înalt pentru a-i apăra turma de orice incursiune a lupilor”.

Natura are în vedere numai educația ființei umane, indiferent ce i s-ar întâmpla acesteia pe parcursul vieții sale. Fiecăruia dintre noi i-a fost încredințată o stână, și trebuie să veghem să nu existe găuri în pereții ei și să construim un gard destul de înalt. Veți gândi: „Stâne, oi, lupi... Oare acestea ne privesc cu adevărat?” Da, nu știți, fiindcă nu ați aprofundat îndeajuns limbajul simbolurilor.

Lupul care vă amenință stâna este un simbol al diavolului, această entitate care reprezintă toate spiritele întunecoase și răufăcătoare care dau târcoale omului, pândindu-i cea mai mică slăbiciune pentru a se arunca asupra sa. A te proteja de lup înseamnă a avea o atenție asiduă, conștiința mereu trează. Voi toți sunteți niște păstori: stâna este organismul vostru, oile sunt celulele voastre, și aveți și câini de pază, entitățile luminoase care vă ocrotesc.

În realitate, apariția lupului nu se datorează numai lipsei de vigilență a păstorului care sunteți voi: poate că voi înșivă i-ați deschis ușa sau v-ați micșorat gardurile, adică v-ați slăbit modalitățile de apărare. Spuneți că sunteți vigilenți? Și totuși sunteți străbătuți de niște gânduri și sentimente ce vă răpesc curajul, încrederea, bucuria. Ei da, fiindcă sunteți vigilenți în felul lui Nastratin Hoge.

Într-o frumoasă după amiază de vară, Nastratin Hoge, călare pe măgarul său, se întorcea din orașul unde fusese să cumpere câțiva saci de grâu. Era cald și își zise că o mică siestă îi va face bine. Ideea de a se întinde pe un covor comod de iarbă îi plăcu într-atât, încât uită de anumite zvonuri care circulau despre hoții din regiune. Își legă

măgarul de un copac ca să nu scape, apoi adormi. Când se trezi, măgarul dispăruse, nu mai rămăsese decât funia legată de trunchiul copacului. Atunci, el își spuse: „Dacă eu nu sunt Nastratin Hoge, înseamnă că am câștigat o frânghie. Dar dacă sunt cu adevărat Nastratin Hoge, mi-am pierdut măgărușul”. La fel și în cazul vostru, dacă conștiința voastră este adormită, se va pune stăpânire pe ceea ce vă aparține, nu vă mai rămâne decât să cugetați ca Nastratin Hoge.

Vigilența este adormită de atracția, de gustul plăcerilor. De fapt, cum să mai fi vigilent când îți dorești să te lași numai în voia plăcerilor? Plăcerile sunt ca o umezeală ce vă înmoaie aripile sufletului și îl împiedică să zboare. Iar când sufletul vostru nu își mai poate lua zborul, orice „lup” vă poate înhăța.

Nimic nu se produce din întâmplare. Lupul este simbolul forțelor ostile, distructive, care apar mereu acolo unde, în lipsa vigilenței, s-a comis o încălcare a legilor. Dacă această încălcare a legii s-a produs în planul afectiv, domeniul inimii, lupul va apărea sub forma egoismului, al geloziei, al durității, al dorinței de răzbunare. Dacă comiteți o contravenție în domeniul intelectului, lupul va apărea ca o lipsă de discernământ, de înțelepciune, de raționament. Iar dacă o comiteți în domeniul voinței, lupul va apărea ca lene, neîndemânare, eșec.

Care este semnificația gardului? Un gard este o limită, o barieră, deopotrivă și o protecție.

Este rolul jucat de piele pentru corpul fizic, iar în planul spiritual această protecție este asigurată de aură. Aura constituie adevărata împrejmuire ce ne pune la adăpost de lupi, pe ea trebuie să o închidem bine și să o înălțăm cât mai sus. Cum? Prin lucrarea inimii și a intelectului. Inima menține cu fermitate gardul, și astupă spărturile ca să rezistăm șocurilor; fiindcă iubirea lucrează într-un mod special întărind celulele și făcându-le capabile să înfrunte boala și necazul. Cât despre intelect, luminat de înțelepciune, el ridică un zid de lumină pe care spiritele răufăcătoare care se târăsc în regiunile inferioare nu îl pot trece.

Înainte de a-și începe lucrarea, magul trasează un cerc în jurul său pentru a se proteja de entitățile întunecoase. Acest cerc este deopotrivă o formă de împrejmuire. Veți spune că nu există nici înălțime, nici grosime. Este adevărat, dar prin iubirea și înțelepciunea sa, magul conferă acestui cerc o asemenea înălțime și o astfel de

grosime încât este ocrotit ca într-o fortăreață de necucerit.

Înțelegeți de ce este atât de important să lucrați asupra aurei voastre prin iubire și înțelepciune, pentru ca nimic rău să nu vă poată atinge. Eu v-am spus că aura este o piele, este pielea voastră spirituală. Și cu cât este de dorit ca pielea voastră fizică să fie moale și subțire, tot așa pielea voastră spirituală trebuie să fie groasă.

Există persoane care se plâng fără încetare despre felul în care sunt privite, despre felul cum li s-a vorbit, cum au fost tratate; ele sunt atât de sensibile încât s-ar spune că au răni pe tot corpul. Dacă le spuneți: „Ce mai faci?” atingându-le în prietenește pe umăr, aura lor se contractă, fiind foarte subțire, iar acesta este un semn că ele nu posedă suficientă iubire. În timp ce persoanelor care au o aură foarte mare le puteți spune orice doriți, ele nu sunt tulburate, nu se simt jignite, fiindcă posedă multă iubire. Deci, dacă sunteți atât de sensibili la critici, la jigniri, nu încercați să vă justificați, este pentru că pur și simplu nu posedați suficientă iubire pentru a acoperi spărturile și a construi niște ziduri groase împiedicând astfel pătrunderea curenților negativi.

Cât despre înțelepciune, ea vă indică calea spre înalt, fiindcă nu jos, la nivelul solului, se dobândește o adevărată cunoaștere a lucrurilor. Acela care dorește să vadă ce se petrece în vale trebuie să urce pe o culme; de acolo, de sus, nu numai că vede, dar este ocrotit, dușmanii nu îl pot atinge. Iar într-o bună zi el va reuși să i se alăture Aceluia numit de *Psalmi* Cel Prea înalt; atunci, chiar în mijlocul tulburărilor, ceva din el este capabil să rămână acolo, pe înălțimi, unde nimic nu îi mai poate dăuna.

Grosimea corespunde sentimentului, deoarece sentimentul, căldura lucrează pentru a rotunji, a lărgi lucrurile; în timp ce înțelepciunea, lumina le călăuzește spre înalt. Pentru moment, necazurile, greutățile sunt cele care îi determină pe oameni să judece, făcându-i mai înțelepți. Dar această perioadă va trece și într-o bună zi bucuria, veselie vor însoți înțelepciunea.

Păstorul care nu încalcă legile îi ține pe lupi la distanță: lor le este frică de el fiindcă îi simt puterea. Iar această forță se comunică oilor care devin îndrăznețe, ele se unesc pentru a-i împiedica să intre. Se spune că oile sunt fricoase. Nu, este o greșeală, ele sunt fricoase dacă stăpânul lor a slăbit trăind în dezordine și lipsă de armonie.

Ceea ce vă spun aici este adevărat mai întâi pentru corpul fizic.

Când ființa umană nu duce o viață inspirată de înțelepciune și iubire, oile sale, adică celulele tuturor organelor sale suferă consecințele: ele nu mai au aceeași vitalitate, se poate spune chiar că s-au descurajat; iar atunci când apare boala, ele devin incapabile să o combată. Generalul care dorește să transmită soldaților săi elanul necesar pentru a respinge dușmanul, trebuie el însuși să dea dovadă de integritate, de tărie sufletească. Dacă se lasă pe tânjală, soldații îl vor imita. În toate domeniile există aceeași lege care se verifică.

Fiecare dintre voi trebuie să devină un păstor vigilent și să-și ocrotească oile, nu numai verificând zilnic dacă există vreo spărtură în gard, ci și întărind acest gard și punând câini de pază. De îndată ce simțiți o iritare, o nervozitate, o descurajare, verificați-vă gardul: trebuie să existe acolo o spărtură. Dacă un lup trece pe acolo, și va trece cu siguranță într-un moment sau altul, el va pătrunde și vă va înghiți câteva oi.

Cineva vine și îmi mărturisește: „Nu știu de ce, dar mă simt ciudat, totul mă obosește, mă enervează, nu mai am chef de nimic”. Ei bine, pentru mine este clar: el a lăsat să se formeze câteva găuri în aura sa și energiile sale se scurg prin acele găuri. El trebuie acum să le astupe.

Faceți această experiență cel puțin o săptămână: supravegheați-vă gândurile și sentimentele, străduiți-vă să nu cedați nici unei mișcări negative, supuneți-vă legii iubirii și înțelepciunii. Veți simți cum gardul vostru se lărgeste și se înalță de la sine, și veți constata surprinși că anumite evenimente, anumite situații ce înainte constituiau pentru voi niște cauze de iritare și de tulburare, nu vă mai ating chiar deloc.

Pentru a dobândi adevărata înțelepciune, trebuie să străbateți cele mai mari dificultăți, cel mai dure încercări. Înțelepciunea unei ființe vorbește despre toate experiențele trăite, despre toate biruințele obținute asupra răului, și trebuie să simțiți pentru ea stimă și admirație, fiindcă a plătit foarte scump pentru a le dobândi. Iar dacă este cu adevărat un înțelept, veți citi în atitudinea, în privirea sa certitudinea că prin credință, muncă și timp greutățile sunt învinse. Se poate întâmpla ca el să poarte încă pe chip urmele lăsate de suferință, dar ceea ce domină este prezența unei lumini, a ceva profund, secret, care strălucește, iradiază.

Vreți să deveniți un asemenea înțelept? Nu lăsați să treacă nicio

zi fără să astupați fisurile, să întăriți incinta ce vă protejează, astfel ca niciun lup să nu poată intra și să vă sfâșie oile. Nu ne luăm niciodată suficiente precauții. Atât timp cât ne vom afla pe pământ, vom întâlni niște lupi; este inutil să căutăm să îi suprimăm pentru a salva oile, nu vom reuși, și nu este nici treaba noastră. Sarcina noastră constă în a fi vigilenți și a ne întări.

Dacă lupii există, înseamnă că este un Creator care se ocupă de ei, și trebuie să le acceptăm prezența. Ei au dreptul să dea târcoale în jurul stânelor. Iar păstorul are sarcina nu numai să se apere, dar să-și apere și turma. Dacă el nu se protejează și lupii îi atacă turma, este singurul răspunzător.

Veți spune: „Dar dacă mă încredințez Domnului, dacă îl iubesc, El mă va ocroti”. Nu, dacă nu sunteți atenți, vigilenți, nici măcar iubirea voastră pentru Dumnezeu nu vă va salva. Dumnezeu vă va spune: „Mă iubești? Este foarte bine, dar de ce vrei să-ți fac eu munca?” Nici iubirea, nici calitățile voastre bune nu vă pot scuti să fiți vigilenți. Nicio virtute nu poate înlocui vigilența.

Veți spune: „Dar oare entitățile luminoase din lumea invizibilă nu ne ocrotesc deloc? Ba da, desigur, dar ele nu se află acolo numai să ne protejeze, ci să ne și educe și adesea ne lasă să ne descurcăm. Un copil mic are mereu pe cineva alături ca să vegheze să nu i se întâmple niciun rău: părinții, bunicii săi, frații și surorile sale mai în vârstă, sau alte persoane. Dar în mod progresiv, el este lăsat singur pentru a învăța să răspundă de faptele sale. La fel se întâmplă și în viața interioară.

Până la un anumit punct, există în lumea invizibilă niște entități care au grijă de voi. Dar atunci când ați atins o anumită maturitate spirituală, ele vă spun: „Acum este rândul tău să te păzești”. Credincioșii comit o mare greșală închipuindu-și că misiunea Cerului este de a-i ocroti; nu, el o face numai dacă și ei sunt deopotrivă prezenți. Cerul ne expune uneori unor mari pericole, iar dacă nu ne-am luat toate precauțiile necesare, evident că vom da greș.

În niște circumstanțe excepționale, se întâmplă ca anumite ființe să fie salvate. Deși se îndreptau în mod inconștient spre pierzanie, ele sunt salvate, fiindcă un înger apare să le prevină de pericol sub forma unei intuiții, a unui presentiment. Dar cei care beneficiază de acest privilegiu, o datorează faptului că în trecut au dat dovadă de o mare vigilență.

În realitate, ați beneficiat de atâtea ori în viață de această protecție! Da, ați scăpat de atâtea pericole de care nu ați fost conștienți! Dar nu folosiți acest pretext ca să vă diminueți atenția. Trebuie să vă exersați vigilența în toate domeniile. Există zilnic atâtea precauții de luat pentru ca lucrurile ce vă sunt folositoare, indispensabile chiar, să nu se întoarcă împotriva voastră! Închideți robinetele de apă și de gaz, supravegheați focul și lumânarea aprinse și gândiți-vă să le stingeți, nu lăsați în drum obiecte de care vă puteți poticni voi sau alte persoane...

Sunteți pregătiți de culcare și nu vă mai amintiți dacă ați închis ușa cu cheia. Sculați-vă din pat și verificați, deoarece Cerul nu v-a pus zăvorul la ușa locuinței, nici nu s-a ocupat de treburile voastre, oricare ar fi acestea. El v-a dat un creier, niște ochi, niște urechi, niște picioare, niște mâini, și vă spune: „Aveți toate aceste instrumente, folosiți-le, și veți fi ocroțiți. Atunci când le puneți la treabă, niște entități luminoase vă vor sări și ele în ajutor”.

Vă închipuiți că Dumnezeu va veni să se ocupe de treburile pe care le-ați început și nu le-ați încheiat, de greșelile ce le-ați comis și nu le-ați îndreptat, evident în favoarea voastră. Ei bine, nu, este problema voastră și nu vă bazați atât de mult pe El. Dacă așezați o găleată sub o streășină, de îndată ce va ploua sperați că ea se va umple cu apă; dar dacă nu o puneți, să nu așteptați să se umple. Dacă plantați un grăunte în pământ, este posibil să apară o plantă, dar dacă nu semănați nimic, nu obțineți nimic.

Veți spune: „Dar este o copilărie, știm toate acestea”. Sunteți siguri? Nu vă deschideți inima izvorului divin, și vă așteptați totuși ca aceasta să se umple. Nu semănați gânduri și sentimente de iubire, de generozitate, și vă așteptați să trăiți în pace și bucurie. Atunci când trebuie să dați un obiect cuiva, vă concentrați oare atenția, conștiința, în acest gest?... Nu, o faceți mecanic. Ei bine, de acum înainte, fiți atenți să oferiți ceva în plus, adăugați un gând bun, un sentiment frumos, o urare de bine pentru acea persoană.

Să luăm exemplul cuplurilor. Un bărbat și o femeie se întâlnesc, și o vreme fiecare este atent ca să îi placă celuilalt. Dar din ziua în care au obținut ce și-au dorit: să trăiască împreună, să se căsătorească, nu se mai consideră atât de obligați să se străduiască, se lasă în voia sorții. Veți spune că viața cotidiană este atât de copleșitoare, avem atâtea griji, obligații, lucruri la care trebuie să ne gândim! De acord, dar există

cel puțin o soluție: să păstrăm o mică distanță. Da, chiar atunci când trăiesc împreună, este de preferat ca bărbații și femeile să păstreze o anumită distanță pentru a evita să cadă în acea familiaritate prozaică ce caracterizează viața cotidiană când nu ești vigilent.

Este bine ca într-un cuplu, fiecare să păstreze față de celălalt puțin secret și mister, ca să întrețină interesul, curiozitatea pentru ceva nou, necunoscut. Necunoscutul este cel care protejează această atracție pe care ființele umane o resimt unele față de altele, și adesea prin această lipsă de atenție ei pierd această iubire. Am primit atâtea confidențe din partea unor bărbați și femei care se plâneau de deteriorarea relației lor! Ei da, devenim neglijenți cu trecerea timpului, uităm regulile elementare ale moderației, ale pudorii, ale esteticii.

Atenția întreține iubirea, și ea întreține deopotrivă viața. Fiți deci atenți la toate creaturile pe care le întâlniți în cale, nu numai la oameni, ci și la flori, la fluturi, la păsări, la picăturile de rouă. Acest sfat îl puteți aplica și în lumea voastră interioară. Fluturii și păsările sunt niște prezențe ale unor ființe invizibile care pot zbura și cânta în sinea voastră. Uneori, deschizând dimineța fereastra, simțiți ca și cum niște păsări ar cânta în voi, ca și niște picături de rouă ar străluci pe florile și frunzele sufletului vostru. Fiți atenție la această senzație, să nu o lăsați să se scurgă fără să încercați să o rețineți măcar o clipă.

Vigilența trebuie să se manifeste în cele mai mărunte lucruri, chiar în felul în care vă aranjați seara camera, înainte de culcare, fiindcă ființe angelice pot veni să vă viziteze în timpul nopții, iar dacă văd niște haine, niște obiecte împrăștiate, ele nu sunt foarte fericite de acest spectacol și riscă să nu se mai întoarcă. Aranjați-vă în fiecare seară camera ca și cum ați primi niște invitați, niște prieteni.

Și cum lumea invizibilă este populată de tot felul de locuitori, dacă nu doriți să fiți deranjați în timpul somnului de niște vizitatori răuvoitori, puteți lăsa ceva lângă patul vostru: o rugăciune, un gând pe care l-ați scris, o imagine sfântă, fotografia unui înțelept, a unui Inițiat. Prin intermediul său vă puneți sub autoritatea și protecția unei Ființe care își întinde bunăvoința sa asupra tuturor creaturilor.

În Evanghelii, Iisus spune: *„Și când le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el, căci cunosc glasul lui... Eu sunt păstorul cel bun și cunosc pe ale Mele și ale Mele Mă cunosc pe Mine”*. Dar această pilda a păstorului cel bun nu trebuie să fie înțeleasă numai în dimensiunea sa cosmică: Hristos, păstorul sufletelor din

întreg universul; trebuie deopotrivă să o înțelegem în dimensiunea sa mistică. Eul nostru Superior îl reprezintă pe Hristos în noi, El este acest păstor bun, vigilent, luminat; iar oile, celulele noastre, trebuie să îi asculte vocea și să îl urmeze.

Articol III. Cap. 3 – Să ne păzim frontierele sufletului

Acela care prin slăbiciune, prin neatenție, a lăsat să pătrundă în el niște gânduri și sentimente inspirate de natura sa inferioară, se află în aceeași situație ca o țară ocupată: niște invadatori au trecut frontierele și au ocupat teritoriul, și acum el trebuie să trăiască sub dominația acestor dușmani, să îi slujească, să le satisfacă capriciile.

Este tocmai comparația făcută de Maestrul Peter Deunov într-o zi. Făcând aluzie la perioada când Bulgaria s-a aflat sub dominația imperiului otoman, el a spus: „Atunci când un *efendi* (*Titlul unor demnitari civili sau religioși turci*) intra în casa unui bulgar, acesta se simțea obligat să îl invite să mănânce sau să bea. Fiindcă nu îl putea alunga, el nu avea altă soluție decât să-și atragă favorurile acestuia. Dar dacă era inteligent, el căuta în același timp mijloacele de a-și recâștiga libertatea”.

Ei da, așteptând să vă puteți elibera de dușmanii pe care i-ați lăsat să pătrundă, sunteți obligați să îi suportați. De fapt, este exact aceeași poveste ca a păstorului și a lupului. Atunci când lupul se ivește, păstorul nu îi urează bun venit oferindu-i toate oile sale să le sfășie. Fiindcă a uitat să închidă poarta stânei, sau să lase un câine de pază, el este obligat să îi spună: „la una sau două oi, dar nu-mi masakra întreaga turmă... Iar mie lasă-mi viața”. Uneori, pentru a evita ceva și mai rău, suntem obligați pe moment să ne hrănim puțin dușmanii.

Această regulă se întinde în toate domeniile, și îmi amintesc cum se proceda în copilăria mea în satul din Macedonia unde locuiam. Cineva avea un furuncul, un abces: de exemplu, se lua o smochină coaptă și se aplică pe locul respectiv spunându-se entității care era cauza celui rău: „Vino, hrănește-te, este pentru tine”. După un timp, răul părasea într-adevăr persoana respectivă și smochina era aruncată.

Iar dacă cineva era atins de o boală mintală, se considera că era victima spiritelor întunecoase. Se pregătea atunci o mică pâine rotundă în care se punea o cantitate mare de miere. Erau chemați lăutarii și spiritele răufăcătoare erau invitate la masă. Apoi, se lua pâinea și cântând, pronunțându-se niște formule de exorcizare, se

ieșea din sat în cortegiu și se arunca pâinea cât mai departe. Spiritele se precipitau atunci asupra pâinii și eliberau persoana respectivă. Ne descotorosim deci de niște cuceritori nedoriți expediindu-i în altă parte. Evangheliile povestesc de asemenea cum Iisus a introdus în niște porci demonii pe care i-a alungat din corpul unui om posedat, iar porcii s-au aruncat în mare.

Aceste practici se pierd în negura vremii și mai există încă în locurile unde s-au păstrat anumite tehnici de medicină tradițională. Ele sunt bazate pe niște cunoștințe foarte sigure; dar, desigur, pentru majoritatea contemporanilor noștri acestea sunt niște baliverne; după părerea lor, vindecarea poate veni numai de la medici și psihiatri. Ei se înșală. Numai că, fără îndoială, eficacitatea acestor metode depinde de calitățile morale și experiența celui care le practică. Fără aceste calități morale și această experiență, vindecătorul însuși este în pericol să fie atacat.

Cum acționează dresorul într-un circ? Atunci când animalele devin amenințătoare, el nu le înfruntă, le aruncă câteva bucăți de carne și în timp ce ele mănâncă, el își ia măsuri de siguranță sau iese din cușcă. Dimpotrivă, un neștiutor nu va fi capabil decât să le irite și mai mult și să-și pună viața în pericol.

Violența constituie foarte rar o metodă eficace pentru a te descotorosi de un dușman, de o boală. Atunci când v-ați rănit, așteptați să vi se cicatrizeze rana, nu rupeți coaja, lăsați ca pielea nouă să se formeze dedesubt și în curând nu va mai exista astfel nicio urmă a răni. De fiecare dată când, din ignoranță, din imprudență sau nerăbdare, încercați să vă eliberați brusc, riscați să nu scăpați fără vreo neplăcere fizică sau psihică.

Iar dacă vă aflați într-o situație neplăcută, este normal să căutați să ieșiți din ea. Dar, fiți atenți, să nu o faceți cu grabă. Nu vă mai place serviciul... sau persoana cu care trăiți... sau chiar vreți să vă schimbați modul de viață. Este posibil, desigur, dar așteptați momentul favorabil. Dacă acționați cu o zi sau o oră mai devreme, riscați să vă coste foarte scump. Trebuie să începeți prin a pregăti terenul, prin a limpezi atmosfera, și aceasta se face lent, în secret. În sfârșit, într-o bună zi eliberarea se produce, și atunci constatați câte precauții, câte pregătiri au fost necesare.

Deoarece nicio ființă umană venită să se încarneze pe pământ nu este perfectă, fiecare este obligată, mai mult sau mai puțin, să-și

hrănească instinctele rele. Dar discipolul unei Școli Inițiatice înțelege că trebuie să lucreze în același timp în secret la eliberarea sa. În fiecare zi el se roagă, meditează, își exercită voința, trimite mesaje prietenilor din lumea invizibilă. Într-un sfârșit, vine și clipa în care poate spune tuturor cuceritorilor: plecați, aici este împărăția lui Dumnezeu și voi nu aveți loc în ea”.

Desigur, acești dușmani vor riposta, își vor arăta colții, își vor scoate ghearele pentru a-l amenința: „Taci, noi suntem aici acasă, suntem stăpânii tăi”. Dar el va răspunde: „Da, așa s-a întâmplat la începutul istoriei, dar de atunci s-au mai scris alte pagini fără ca voi să știți și au apărut multe schimbări. Acum, Dumnezeu este pastorul meu, El mă ocrotește”. Și chiar dacă ei scot flăcări pe gură, el va reuși să îi respingă. Dar, la început, depinde de el să fie vigilent și să lucreze zi de zi, neobosit, pentru Creator.

Ceea ce oamenii definesc în majoritatea timpului drept Divinitate este o putere care, își închipuie ei, trebuie să vegheze asupra lor, să îi țină la adăpost de pericole și confruntări. Ei bine, nu este așa. Cum ei nu au înțeles încă multe adevăruri, Divinitatea nu se opune niciodată ca ei să primească lecțiile de care au nevoie pentru a se îndrepta. Uneori aceste lecții încep prin niște evenimente plăcute și iată-i satisfăcuți... până în ziua în care descoperă că în aceste evenimente agreabile se ascundeau și câteva capcane.

De exemplu, obținerea unui loc, a unei funcții importante poate însemna un succes de care ne bucurăm și mulțumim Cerului. Da, dar cei care devin niște personaje influente au tendința de a uita aceste calități esențiale care sunt bunătatea, generozitatea, umilința, abnegația. De aceea apar confruntările, încercările pentru a-i obliga să practice aceste virtuți. În acest caz Cerul nu dorește să îi pună la adăpost: el veghează și așteaptă ca ei să-și învețe lecția.

Atunci când lecția a fost bine învățată, ei își vor recâștiga prestigiul în această viață sau în alta, dar vor trebui să-și amintească bine această lecție și să nu încerce să se revanșeze. În Bulgaria noi spunem: „Păzi, Boje, ştiapo da pogleda”, adică: „Păzește-ne, Doamne, de orbul care și-a recăpătat vederea”. Tentația care îi amenință pe oameni atunci când capacitățile, averea sau puterea le sunt înapoiate este mereu să se revanșeze.

Tot ce se întâmplă are o motivație. Iată certitudinea ce îl caracterizează pe înțelept, și de aceea nimic nu îl poate face să-și

piardă lumina și bucuria. Chiar dacă multe evenimente îi rămân încă inexplicabile, el știe că într-o bună zi va găsi aceste explicații. Este adevărat că existența ne situează adesea în fața unor întâmplări, a unor situații care, la prima vedere, ne par de neînțeles. Dar nimic nu este mai îngrozitor și mai periculos decât să concluzionăm că viața este lipsită de sens. Înțeleptul nu va gândi niciodată că totul este numai hazard și haos, așa cum o fac niște așa ziși filosofi. Ce orgoliu să pretinzi că existența este lipsită de sens, când ești pur și simplu incapabil să înțelegi!

Dacă doriți cu adevărat și dacă lucrați, mai devreme sau mai târziu veți reuși să vă eliberați. Pentru moment, sub o formă sau alta, ați fost cucerți: niște intruși s-au instalat la voi. Să luăm exemplul cuiva care ar dori să se lase de fumat. Acest obicei de a fuma este ca o entitate pe care a lăsat-o să se instaleze în el și care îl obligă să fumeze. Înțelegând cât de nociv este tutunul pentru sănătatea sa, el ia o decizie radicală: începând de mâine, s-a sfârșit, el nu va mai fuma. Timp de o zi, două, trei, el se ține de cuvânt, nu se mai atinge de nicio țigară. Dar iată că totul se încețoșează în fața ochilor săi, el nu se simte bine, și atunci capitulează.

Iar ce este valabil pentru tutun este și pentru toate proastele obiceiuri, este imposibil să renunțați la ele dintr-odată. Ca și bulgarul în fața cuceritorului turc, care este obligat să se arate împăciuitor. Da, dar nimic nu îl împiedică să-și pregătească în secret eliberarea. Este și sfatul pe care l-am dat tuturor celor care doresc să devină vegetarieni: să nu se oprească brusc să mănânce carne, ci să încerce să o înlocuiască încet-încet prin niște alimente care să le placă la fel de mult. Nu este foarte greu să-ți schimbi obiceiurile alimentare, iar în zilele noastre găsim o mare diversitate de hrană!

Nenumărați sunt cuceritorii pe care omul trebuie să îi înfrunte, toate impulsurile instinctive de care este asaltat: gelozia, furia, lăcomia, senzualitatea, orgoliul, lenea... Dintre acești cuceritori, lenea este cea mai periculoasă; da, fiindcă ea se agață de voință. Înțelegem ce trebuie să facem, simțim ce ar trebui făcut, dar ne lipsește voința; și cum voința este punctul de plecare al oricărei decizii, forțele esențiale sunt atinse. Dar în ziua în care intelectul a înțeles cu adevărat ce este frumos și folositor, iar inima îl dorește, voința este obligată să asculte. În sfârșit, iată adevărata libertate!

A-i tolera pe dușmani când nu poți proceda altfel este un lucru,

iar un alt lucru este să întreții cu ei niște legături prietenești. În calitate de creaturi ale Domnului, dușmanii noștri au și ei dreptul de a trăi și a se manifesta; iar când căutăm să îi izgonim din anumite locuri unde s-au instalat, ei protestează: „De ce vreți acum să ne alungați?” Fiindcă ei se află acolo, iar noi i-am lăsat, în mod conștient sau inconștient, să pătrundă. Dacă frontiera ar fi fost închisă ermetic, aceste entități ar fi fost practic electrocutate încercând să o treacă, asemenea unor animale sau oameni care încearcă să sară peste un gard electric.

Ca să zidiți un baraj în fața acestor dușmani care sunt impulsurile voastre inferioare, singurul mijloc este să vă protejați frontierele sufletului vostru, fiind vigilenți clipă de clipă. Cineva vă adresează niște cuvinte jignitoare sau acționează într-o manieră pe care o dezaprobați: dacă nu sunteți vigilenți, vă lăsați pradă furiei, și de îndată ce aceasta s-a declanșat, nu mai stăpâniți nimic, nici cuvintele, nici gesturile voastre, nici bătăile inimii. Câte persoane nu regretă că s-au lăsat astfel antrenate! Ele își spun că nu se va mai întâmpla, dar la prima ocazie se enervează din nou. Ei bine, iată ce înseamnă lipsa vigilenței! Dacă conștiința le-ar fi fost trează, ele ar fi perceput clipa în care ar mai fi putut încă să decidă continuarea evenimentelor. De îndată ce această clipă s-a scurs, dacă instinctul preia ștafeta, mecanismul furiei se declanșează și nimic nu îl poate opri.

La început suntem stăpânii tuturor forțelor instinctive. La sfârșit devenim sclavii lor. Dar nimic nu este determinat dinainte. Datorită vigilenței, putem profita de acest moment în care mai dominăm situația pentru a orienta curentul. Dar de îndată ce acest moment s-a scurs, atenția nu mai folosește la nimic, numai la constatarea pierderilor ce sunt pe cale să se producă.

A fi vigilent înseamnă a fi conștient de început, iar acest adevăr este valabil până în domeniile de care nu aveți nicio idee. De exemplu, sarcina. Atât timp cât mama poartă în pânțele sale copilul, ea poate acționa asupra lui concentrându-se spre toate lucrurile bune pe care le dorește pentru sănătatea sa, caracterul său, capacitățile sale. Aici este începutul. Veți spune: „Dar acest început durează nouă luni!” Da, un început nu are o durată fixă, el se poate prelungi luni, ani în șir; el constituie perioada în care ne putem pregăti exercitându-ne voința.

Un război a izbucnit, i se poate preciza chiar și data, dar el era pregătit de ani de zile: atunci era începutul său, cu mult timp înainte de declanșarea ostilităților. Ce este începutul în cazul unui război?

Perioada fabricării bombelor. Ziua în care li se dă drumul este deja sfârșitul. Nu se poate spune unei bombe: „Te rog să nu cazi pe ființele pe care le iubim”, fiindcă ea va răspunde: „Luni în șir m-ați pregătit știind foarte bine ce făceați, iar eu vă ascultam. Acum a venit rândul meu să acționez”.

Fiecare trebuie să știe până la ce punct poate stăpâni situația. Atât timp cât spuneți: „Aș încerca aceasta... Aș gusta din cealaltă...”, așteptați-vă la niște surprize ce nu vor fi mereu plăcute. Nu vă doriți aceste surprize? Ei bine, nu trebuie să începeți. Cât timp nu ați băut vin, vă păstrați echilibrul, dar când ați înghițit cinci sau șase pahare, degeaba vi se mai spune: „Ține-te pe picioare, nu te mai clătina”, este imposibil să mai ascultați, vinul care se bucură înăuntrul vostru continuă să danseze.

I-ați văzut pe bețivi: mersul lor în zigzag se regăsește în umorul lor care trece de la o extremă la alta. Ei râd, apoi plâng; ei par fericiți, apoi devin furioși; ei adorm sub masă, apoi distrug totul; îi înjură pe trecători sau îi îmbrățișează. Dar vinul nu este singurul care provoacă beția, există niște gânduri și sentimente ce se aseamănă vinului. Cei care se află sub influența acestor soiuri de vin se rătăcesc în cețurile și vaporii lumii astrale, pierd viziunea limpede a lucrurilor, mersul și judecata le devin șovăitoare.

Dar există și o beție divină: extazul. Iar această beție oferă, din contră, viziunea clară, iluminează conștiința. Oare este interzis să ne îmbătăm? Nu, Dumnezeu a pus această nevoie în om. Dar trebuie să căutăm beția în înalt, în frumusețe, în lumină, bând la izvoarele ce țâșnesc pe culmile munților spirituali. Urcăți și beți din apele lor, veți cunoaște o stare minunată de beție ce vă va da echilibrul, tăria și claritatea.

Oare câte ființe sunt conștiente de sentimentele și gândurile ce le străbat inima și mintea? Dacă întâlniți pe cineva care vă întreabă: „La ce vă gândiți?” nu este sigur că veți putea răspunde. Ei bine, în acest fel oricine și orice intră în voi, ca la frontierele unde nu se află vreo vamă, sau unde vameșii au adormit. Treziți-vă deci vameșii, altminteri teritoriul vă va fi invadat de răufăcători, de produse de contrabandă sau periculoase... Oricare ar fi modalitatea în care ne sunt prezentate lucrurile, vom avea mereu o frontieră de apărat dacă nu dorim să devenim niște victime.

Să revenim la cazul celui care nu-și poate stăpâni furia: el

nesocotește că aici se află o forță ce vine de foarte departe și vrea să pătrundă în el. El își închipuie, chiar pentru o clipă, că acest curent puternic îi comunică ceva din puterea sa. Dar este o iluzie, fiindcă ceea ce este puternic este curentul, și nu cel pe care îl străbate. De asemenea, după trecerea sa, nefericitul om se află atât de slăbit încât îi tremură întreaga ființă: maxilarele, picioarele, mâinile.

Discipolul unei Școli Inițiatice a înțeles că dobândește adevărata putere numai reținând, stăpânind curentul de energii ce năvălește în el. căutând să îl transforme. La fel se întâmplă și cu energia sexuală: ne întărim considerabil dominând-o. Iată de ce Inițiații, care au învățat să-și stăpânească instinctul de agresivitate cât și pe cel sexual, posedă atâtea energii pentru a gândi, a vorbi, în scopul de a lumina ființele.

Nicio achiziție spirituală nu este posibilă fără vigilență: vigilență în gând, în sentiment și în voință. Este ceea ce am înțeles de foarte tânăr. Poate că nu am reușit încă să practic această vigilență în fiecare clipă, dar am înțeles cel puțin cât este de esențială, și mă antrenez zi și noapte, deoarece ea reprezintă acea frână ce permite stăpânirea lumii haotice pe care fiecare ființă o posedă în sine. De asemenea, ea este necesară nu numai înainte, dar și în timpul fiecărei acțiuni.

Vigilența este ca o făclie ce ne călăuzește calea. De aceea nimic nu este mai important ca lucrarea cu lumina. Adevărata știință înseamnă să crezi numai în puterea luminii, să te impregnezi cu lumină, să privești, să bei și să te hrănești cu lumină! Orice altă știință este atât de săracă, și să nu fiți șocați dacă vă afirm că este știința unor ignoranți.

Sunteți preocupați de ceva, și dintr-odată simțiți o seninătate vestitoare a primăverii... și totuși este iarnă! Această senzație ce durează poate o secundă este semnul că o rază de lumină a pătruns în voi. Dar dacă sunteți copleșiți de întuneric, de o senzație de singurătate și neliniște, să știți că acolo se află un intrus care încearcă să se fofileze, sau conștiința voastră în călătoria ei s-a rătăcit într-o regiune ostilă, fiindcă și aceasta se poate întâmpla. Să nu rămâneți în această obscuritate fără să reacționați, fiindcă este o ușă deschisă unor evenimente mult mai grave ce vor urma în mod firesc. Aruncați imediat o privire în voi înșivă pentru a înțelege ce s-a întâmplat; apoi, prin toate metodele ce vi le oferă un învățământ spiritual, căutați să regăsiți calea ce vă va conduce în mijlocul spiritelor luminii și ale păcii.

Articol IV. Cap. 4 – Așteptarea care ne pune în garda

Vă rugați, cereți ca lumina să vă viziteze, ca îngerii să vă viziteze... Iar atunci când ei apar, priviți de atâtea ori în altă parte! Sau considerați că niște treburi mai urgente și mai importante vă așteaptă. Apoi vă plângeți că viața spirituală nu vă aduce nimic. Evident, ce poate ea oferi celor care, cerând lumina și bucuria celeste, sunt incapabili să le observe când ele le vin în întâmpinare?

Nu vă folosește la nimic să cereți, să vă rugați, dacă nu ați dezvoltat mai întâi capacitatea ce vă permite să simțiți că rugămințile v-au fost îndeplinite. Această capacitate este ca un aparat ce vă avertizează că veți primi un mesaj, un cadou. Atunci, în loc să cereți tot felul de lucruri Cerului, pregătiți în voi acest aparat ce va vibra la apropierea sa pentru a fi pregătiți să ascultați.

Un rege și suita sa trebuie să străbată un oraș: trompetele și tobele îi avertizează pe locuitori să curețe străzile, să le împodobească, să fie pregătiți să-și primească și să-și aclame stăpânul. Chiar dacă acest gen de evenimente se întâmplă destul de rar în vremurile noastre, el se mai petrece totuși din când în când în anumite țări. Dar în planul spiritual, pământul primește zilnic asemenea vizite regale. Niște ființe importante se apropie de el însoțite de creaturi înaripate și de muzicanți, fiindcă regii sunt însoțiți mereu de o suită, uneori de o întreagă armată, ce îi urmează în călătoriile lor. Spiritele naturii, acești locuitori ai pământului, ai apei, ai aerului și focului, se grăbesc să facă parte din acest cortegiu. Ei dau binecuvântările lor tuturor celor care așteaptă la margine de drum, așa cum odinioară prinții aruncau în drum niște monezi de aur supușilor lor. Fericiți să fie cei care vor percepe sunetul instrumentelor ce anunță o vizită: pregătiți-vă, un prinț și o lumină vor trece, îmbrăcați-vă în hainele de gală, veniți și asistați la trecerea acestui cortegiu ce coboară din Cer.

Sau dacă preferați o altă imagine, gândiți-vă la procesiunile care au loc în momentul marilor sărbători religioase: pentru a le privi trecând, unii se așază pe stradă, alții la ferestre și la balcoane. Tații își țin copiii în brațe astfel ca la vederea icoanele ceva sfânt să se imprime în sufletul lor. Și toți se întorc apoi la casele lor cu chipurile luminate. Procedați și voi la fel la trecerea procesiunilor celeste, fiindcă aici întâlniți cele mai bune condiții pentru a vă adresa cererile.

Discipolul așteaptă mereu vizita unui trimis al Cerului, sosirea lui Mesia, și fiindcă așteaptă, toți acei centri subtili din el intră în activitate. El este ca Elizabeta, mama lui Ioan Botezătorul care,

însărcinată la o vârstă foarte înaintată, spune: *„Că așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocară mea”*. El se aseamănă și cu bătrânul Simeon căruia *„i se vestise de către Duhul Sfânt că nu va vedea moartea până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului”*. Atunci când Iisus nou născut a fost dus de părinții săi la Templu, Simeon îl luă în brațe și spuse: *„Acum, slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că ochii mei văzură mântuirea Ta”*.

O forță mare rezidă în așteptare, ea ne menține treji, pentru ca în momentul în care vor veni vizitatorii să fim pregătiți să le deschidem sufletul și spiritul nostru. Această idee este conținută și în pilda evanghelică a celor cinci fecioare înțelepte și a celor cinci fecioare nechibzuite. V-am explicat deja cum trebuie ea interpretată. La sosirea mirelui, fecioarele înțelepte care își umpluseră candelile lor cu ulei au putut intra în sala ospățului, în timp ce fecioarele nechibzuite care nu s-au gândit să-și pună ulei în candelile nu au fost acceptate. Fecioarele înțelepte care și-au umplut candelile lor sunt simbolul acestei vigilențe atât de necesară.

Iar această vigilență necesară mai este subliniată și de acel pasaj în care Iisus spune discipolilor săi: *„Și voi fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpânul lor când se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătând, îndată să-i deschidă. Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le va pune la masă și, apropiindu-se le va sluji. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sunt acelea”*. Pe acești servitori care au vegheat așteptând sosirea stăpânului lor, nu numai că stăpânul îi invită la masă, dar el este și cel care îi servește.

Tocmai această atitudine de așteptare ne face capabili să percepem evenimentele lumii invizibile, curenții ce o străbat și prezențele care ne aduc binecuvântările lor. Veți spune că nu vedeți nimic. Poate, dar există persoane care văd. Și de altfel, oare este necesar să vedeți? Dacă nu vedeți, puteți cel puțin să simțiți, ceea ce este mult mai important.

A auzi vorbindu-se despre așteptare este evident ceva insuportabil și chiar lipsit de sens pentru omul „modern” care, dimpotrivă, este cufundat în preocupările materiale, este mereu constrâns să ajungă la capăt și vrea să obțină totul imediat. De aceea urechile sale interioare s-au atrofiat, el nu aude chemarea ce îl invită la petrecere, și deci nu va participa la ea. În timp ce discipolul se

pregătește la sosirea Domnului: el construiește în sinea sa cu ajutorul gândului acest aparat receptor și, datorită stării sale de așteptare, el speră să nu fie absent, surd sau orb, atunci când cerul se va deschide, atunci când spiritul va veni. El este ca paznicul din vârful unui turn, atent la cea mai mică mișcare.

De câte ori nu ați trăit niște senzații ce nu au nicio legătură cu realitatea obiectivă a momentului! La orice oră din zi și în mijlocul celor mai cumplite dificultăți, puteți trăi în interior apariția zorilor, deoarece conștiința voastră atinge o regiune unde soarele este într-adevăr gata să răsară și îi primiți razele. Evident, și situația inversă se produce deopotrivă.

Cu cât vă veți observa mai mult, cu atât mai mult veți înțelege diferitele fenomene și evenimente ale vieții voastre psihice ce au o corespondență cu acelea produse în natură: zorile și amurgul, cerul albastru și furtunile, căldura și frigul, atmosfera senină și ceața... Este atât de important să învățați și această meteorologie!

Chiar dacă nu sunteți conștienți, trăiți în interior într-o lume constituită din niște substanțe și materiale imponderabile, impalpabile, dar cu adevărat reale. În ziua în care veți simți realitatea acestei lumi invizibile, vă veți descoperi într-o nouă dimensiune. Și acolo veți avea adevăratele revelații, da, acolo, în acele lumi subtile în care v-ați cufundat și care sunt mai reale decât tot ce se numește în mod obișnuit realitate.

Totul se limpezește pe măsură ce conștientizați ținta spre care vă îndreptați și niște spații din ce în ce mai largi vi se deschid în cale. Sunt senzațiile voastre interioare care vă indică dacă sunteți cu adevărat treji în această lume de lumină unde totul are o semnificație aparte.

Să nu vă arătați niciodată nerăbdători; dimpotrivă, învățați să cultivați așteptarea, fiindcă în fiecare clipă puteți primi o avertizare, o știre, o clarificare. Creați astfel în voi un fel de celulă fotoelectrică ce vă va avertiza că o entitate, un curent este în trecere. Căutați imediat să îi descoperiți natura, și dacă simțiți că este un curent obscur care vă apasă, mișcați-vă, deplasați-vă, faceți imediat ceva pentru a-l neutraliza.

Dar atunci când simțiți că un curent luminos vă atinge ușor, rămâneți nemișcați până când el vă pătrunde. Dacă doriți să vă instalați mai comod sub pretextul că îl veți capta mai bine.

Îl veți pierde și nu îl veți mai putea prinde. Asemenea curenți nu așteaptă, ei trec. Depinde deci de voi să îl faceți să pătrundă profund în sufletul vostru, astfel ca el să vă însoțească apoi pe toată durata zilei în fiecare din activitățile voastre.

Cu cât mai mult un curent este de natura spirituală, cu atât el este mai rapid, iar curenții divini trec ca fulgerul. Dacă aparatul vostru interior nu este în stare de funcționare imediată, ei vă scapă, ca un parfum foarte subtil ce emană dintr-un flacon scump. Ceea ce este tenace se impune, se încrustează chiar, sunt manifestările lumii inferioare. Iată cât de bine sunt înrădăcinate instinctele în noi!

Cu cât mai mult veți înainta pe calea iubirii și a înțelepciunii, veți fi și mai capabili să rețineți curenții care vin din lumile superioare. Entitățile luminoase nu zăbovesc la cel care nu vibrează la unison cu ele, de aceea inspirația, bucuria, extazul sunt pentru cei mai mulți oameni niște momente foarte trecătoare. Pentru ca ele să dureze, trebuie să oferiți acestor entități condițiile de care au nevoie. Pregătiți-vă deci creierul, plămânii, toate celulele corpului vostru purificându-le, astfel ca ele să devină într-o bună zi locuința lor.

De ce se spune că înțeleptul este fericit?... Chiar dacă el nu închide ochii în fața tuturor manifestărilor răului în lume și a suferințelor rezultate de aici, el rămâne mereu atent la trecerea curenților binefăcători ce îl străbat și se străduiește să îi rețină. El este conștient că ar ofensa Cerul dacă ar lăsa să se piardă aceste bogății, binecuvântările pe care el le revarsă zilnic asupra noastră. Marea slăbiciune a oamenilor nu constă în a simți răul, ci de a rămâne să rumege tot ce este negativ. Dacă li s-ar cere să vorbească despre clipele de fericire ce le-au avut în viață, oare câți vor ști să le numere? În timp ce se lamentează la nesfârșit cu necazurile și decepțiile lor.

Mulți dintre voi mă ascultă ca și cum v-aș spune niște povestioare pentru copii. Este posibil, Dar hotărâți-vă să cultivați această atitudine de așteptare și veți descoperi că aceste povestioare reprezintă unica realitate. Desigur, în anumite zile, în ciuda strădaniilor voastre de a vă deschide vibrațiilor celeste, nu veți simți nimic. Dar să nu vă descurajați, într-o altă zi veți reuși. Calea care duce spre patria noastră ceaștă este lungă și grea, dar dacă există un lucru de care să nu ne îndoim, acela este că într-o bună zi vom ajunge la capăt. În timp ce, cu activitățile terestre este mult mai puțin sigur.

Atunci când cineva a eșuat de trei sau patru ori la un examen

sau la o selecție, i se dă de înțeles că este inutil să mai insiste și trebuie să renunțe. Dar când este vorba despre predestinația noastră divină, trebuie să perseverăm cu orice preț. Altfel spus, atunci când unu se întreabă dacă trebuie să fie pesimiști sau optimiști, ei pun prost problema. Adevărata problemă constă în a ști în ce circumstanțe trebuie să fii pesimist și în care poți fi optimist. Ei bine, nu poți fi optimist decât dacă te angajezi pe calea divină: acolo, într-o bună zi, vei ajunge la capăt.

Articol V. Cap. 5 – „Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat”.

Este scris în Cărțile Sfinte că sufletul omenesc are puterea de a mișca cerurile. Da, sufletul poate mișca cerurile, dar numai prin dorința sa de a obține lumina. Dacă el insistă, cere, se roagă, Domnul însuși, care este lumină, nu îl poate refuza. Sufletul omenesc este la fel de puternic ca Domnul atunci când dorește lumina, dar numai lumina, nimic altceva. Toate celelalte rugăminți ale sale pot fi mai mult sau mai puțin auzite, dar dacă el cere lumina, ea este îndeplinită. Când? Depinde de puterea dorinței sale și de dârzenia cu care lucrează.

Nicio ființă umană, nici chiar dintre cei mai mari înțelepți, nu a ieșit din pântecul mamei sale aureolată de această lumină. Înțeleptul a trebuit să treacă prin mult zbucium, prin multe suferințe, pentru a-și găsi calea și a nu se îndepărta de ea! Și el a plâns și s-a rugat vreme îndelungată. Nedreptățile, insultele, trădările nu îl afectează atât de mult; el plânge și se roagă numai pentru a primi lumina și a o păstra. Iar îngerii culeg cu multă grijă aceste lacrimi vărsate pentru lumină.

În fața anumitor ființe, a expresiei chipului, a privirii lor, a tot ce emană din ele, cuvântul lumină apare imediat spiritului. Ca și cum în inima, în sufletul lor, ele ar fi capabile să distileze o materie imponderabilă, apoi să o proiecteze sub formă de lumină. Sau ca și cum ar fi captat ceva din lumina difuzată în spațiu și ar fi condensat-o în ele. Întregul lor corp pare format dintr-o substanță translucidă în interiorul căreia arde o flacără. Este fără îndoială senzația pe care o simțeau în fața rabinului Simeon bar Yohai pe care tradiția ebraică l-a numit „lampa sfântă”.

Această lumină rămâne un mare mister pentru mulți, fiindcă ei nu știu că ea este rezultatul unor procese foarte reale ale vieții interioare, înțeleptul, Inițiatul, a obținut-o printr-o lucrare clipă de clipă asupra manifestărilor sale: gând, sentiment, dorință, faptă. Din

fiecare gând, din fiecare dorință, din fiecare sentiment și fiecare faptă pe care reușește să le facă mai dezinteresate, mai generoase, mai pure, el extrage o cantitate infinitesimală de lumină.

Noi toți posedăm această capacitate de a efectua această lucrare, sau cel puțin de a o începe. Lumina este chiar materia creației, și prin meditație, prin concentrare, putem extrage din tot ce există în jurul nostru câțiva atomi de lumină pentru a-i asimila propriei noastre substanțe. Evident, această lumină o găsim înainte de toate în soare, dar și în aerul pe care îl respirăm, în băuturile și alimentele ce ne servesc zilnic ca hrană.

De îndată ce posedăm puțin din această lumină, avem toate posibilitățile de a o mări. Cum? Făcând-o să fuzioneze cu lumina divină. Fiindcă la această fuziune ea aspiră cel mai mult. Dar există o condiție: ca drumul care o duce până la lumina divină să fie curățat de orice impuritate. Tocmai aceste impurități împiedică fuziunea. Pe o suprafață perfect curată, dacă punem niște picături de mercur, acestea se pot uni, dar dacă există puțin praf, fuziunea devine imposibilă. La fel se întâmplă și cu lumina din noi. Purificându-ne, înlăturăm obstacolele ce o separă de lumina Domnului, până în ziua în care va face împreună cu aceasta o singură lumină. Nimic nu le va mai putea separa.

Această lumină interioară care cere numai să se alăture luminii divine este sufletul nostru. Ea a trebuit să străbată atâtea căi încât acum este acoperită de praful terestru. Dar de îndată ce am curățat-o de acest praf, ea se va îndrepta repede spre Dumnezeu și va realiza cu El o uniune veșnică.

Vă puteți dori orice pentru propria fericire, dar trebuie să așezați pe primul loc lumina.

Pe căile vieții, oricare v-ar fi compania cât și scopul de atins. Și evitați tot ce vă poate îndepărta de la acest scop, străduindu-vă să vă dezvoltați ochiul interior.

Ochiul plasat în centrul unui triunghi este un simbol foarte răspândit în creștinism și în anumite mișcări spirituale. El reprezintă ochiul Domnului care vede tot. Aceasta nu înseamnă că, așa cum unii o cred în mod naiv, Dumnezeu se ocupă să ne observe și să noteze toate faptele noastre bune sau rele pentru ca apoi să ne pedepsească sau să ne răsplătească. Acest ochi se află deopotrivă în noi. El este cel care ne privește, ne supraveghează, iar dacă suntem conștienți de prezența sa, vom avansa pe calea luminii fără a risca să ne rătăcim.

Înțelepții hinduși menționează și acest ochi pe care îl situează la rădăcina nasului; în sistemul chakrelor el corespunde chakrei Ajna. Yoghinii se concentrează asupra sa pentru a dezvolta clarvederea. Dar în învățământul nostru, noi nu ne orientăm eforturile în acest sens, deoarece clarvederea este o însușire psihică ce comportă niște pericole dacă anumite calități morale, precum cinstea, umilința, forța de caracter, nu au fost în prealabil suficient dezvoltate.

Lumina divină pătrunde în noi trecând prin acest ochi spiritual pentru a se răspândi apoi în întregul nostru corp. De aceea Iisus spunea: *„Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău luminat”*. Trebuie deci să înțelegem că ceea ce Iisus numește ochi este un organ spiritual, diferit de ochii noștri fizici care ne permit să percepem numai realitățile materiale.

„Când ochiul tău este curat...”. Noi lucrăm la purificarea acestui ochi hrănind niște gânduri, niște sentimente, niște dorințe generoase, dezinteresate, fiind conștienți că și acest ochi ne ocrotește. Fiindcă el ne supraveghează, și este de dorit să fim supravegheați, el ne împiedică să comitem niște greșeli. Trebuie să îi cerem chiar să-și îndrepte mereu privirea asupra noastră, și să ne bucurăm atunci când riscăm să ne abatem din drum, că simpla senzație a acestei priviri ne reține pe calea cea bună.

Atât timp cât conștiința morală a unei ființe nu este suficient de dezvoltată, această supraveghere este necesară, salutară. În viața curentă, acela a cărui conștiință s-a aprofundat, s-a întărit, s-a luminat, nu are nevoie să fie supravegheat, el lucrează chiar mai bine simțindu-se liber. Dacă trebuie să fie mereu controlat, el resimte aceasta ca o lipsă de încredere, suferă și lucrează mai prost, sau încetează chiar să lucreze, în planul spiritual la care ne referim, ființa umană trebuie să atingă un grad foarte înalt de dezvoltare, să conștientizeze pe deplin importanța operei cosmice la care participă, pentru ca supravegherea ochiului Domnului să nu mai fie necesară. Dar până atunci, această supraveghere este apărarea sa, și nu numai că trebuie să o accepte, dar să o și ceară.

Înțeleptul, Inițiatul lucrează vreme îndelungată să facă din corpul său o locuință a luminii. Iar atunci, așa cum soarele își proiectează razele sale în spațiu, el proiectează lumina în jurul său prin vibrațiile, emanațiile, privirile, cuvintele, gesturile sale. Fără chiar să o dorească sau să fie conștient, această strălucire naturală, spontană,

care este cea a ființei sale profunde, îmbrățișează toate creaturile, și acestea primesc cât le stă în putere.

Dar Inițiatul poate acționa și într-o manieră conștientă, autoritară, hotărând să trimită o privire, să proiecteze un mănunchi de energii în anumite locuri, asupra unor anumite ființe. Se poate spune că există două feluri de strălucire: una care, prin simplul fapt că există, se propagă în mod spontan în toate direcțiile spațiului și formează deci un cerc, o sferă; iar cealaltă, conștientă, benevolă, se proiectează în linie dreaptă într-o direcție determinată.

Cercul este proiecția sferei în planul orizontal, și putem vedea în el o reprezentare a inconștientului. Raza reprezintă conștiința activă, centrul cercului conștiința repausului. Atunci când omul se decide să acționeze, se poate spune că-și întinde un braț și trasează raza cercului; apoi cu celălalt braț, diametrul; face apoi un pas înainte, apoi unul înapoi, și un al doilea diametru formează împreună cu primul o cruce.

Crucea reprezintă ființa care se trezește și începe să acționeze în cele patru direcții ale spațiului. Dar curând, începând cu intersecția celor două linii orizontală și verticală, ea poate lansa deopotrivă, în mod conștient, niște raze spre noi direcții. Unii pictori l-au reprezentat pe Hristos în tablourile lor înconjurat de niște raze, ceea ce înseamnă că, prin conștiința sa, el este prezent și acționează în toate regiunile universului. Ca principiu cosmic, Hristos își proiectează lumina peste tot și deplin, nu lasă niciun loc în întuneric, el este cu adevărat Lampa Sfântă. Iar noi, prin lucrarea noastră, ne apropiem de această lampa, pentru a fi într-o bună zi în stare să purtăm deopotrivă lumina în noi și să o difuzăm.

Articol VI. Cap. 6 – Seriozitatea, lacrimile, râsul, sărbătoarea

Pe parcursul unei zile, aveți diferite întâlniri, primiți diferite informații, aveți de rezolvat diferite probleme și resimțiți astfel numeroase impresii, plăcute sau neplăcute, ce se reflectă inevitabil asupra bunei voastre dispoziții. Este deci normal să treceți de la seriozitate la râs, de la râs la tristețe sau chiar la niște lacrimi, și invers. Fiecare stare are rațiunea sa de a exista, esențial este să o trăiți știind că veți găsi în ea mereu ceva de înțeles.

Dar fie că este vorba despre seriozitate, despre râs sau lacrimi, fiecare dintre aceste manifestări poate avea niște origini și niște semnificații diferite. Acela care caută să-și satisfacă interesele sale

egoiste are un aer serios; dar seriozitatea se citește și pe chipul celui care se întreabă cum să îi salveze pe niște nefericiți. În cele două cazuri se vorbește despre seriozitate, dar ce diferență în expresie! Iar râsul... Există râsete prostești, vulgare, ipocrite, răutăcioase, dar și râsete subtile, sincere, pline de iubire, ca un izvor care țâșnește. Da, fiindcă izvorul râde revărsându-și cu generozitate apa vieții.

Cât despre lacrimi, ele sunt asociate în general cu necazul, dar în realitate orice emoție poate provoca niște lacrimi. Și cum trăim tot felul de emoții, lacrimile sunt deopotrivă de mai multe categorii. Există lacrimi de tristețe, de furie, de ciudă, și există și lacrimi de bucurie, de încântare. Poezia, pictura, muzica ne pot umple ochii de lacrimi, dar și anumite comportamente umane atunci când sunt îndeosebi frumoase și nobile. Iar misticii evocă în povestirile lor lacrimile provocate de extaz.

În măsura în care lacrimile eliberează o anumită tensiune interioară, oricare ar fi originea lor, ele sunt folositoare. Dar evident că lacrimile de bucurie și de încântare sunt cele mai benefice. Să nu vă ștergeți lacrimile cu dosul palmei, ele sunt prețioase. Maestrul Peter Deunov ne sfătuia să le culegem într-o batistă curată și să păstrăm cu grijă această batistă, fiindcă asemenea lacrimi posedă o mare putere. Lacrimile de ciudă, de necaz, de furie, le puteți lăsa să se usuce, ele nu sunt decât puțină apă sărată, dar păstrați lacrimile ce au fost smulse din profunzimile sufletului vostru.

Lacrimile de bucurie ne întăresc, ne înfrumusețează, ne înțineresc. Unele persoane cred că, dacă nu plâng niciodată, dau dovadă de forță de caracter. Nu, tocmai aceasta depinde de ce plângem. Se întâmplă ca niște flori din grădina noastră interioară să aibă nevoie să fie udate când încep să se ofilească sau să se acopere de praf. Atunci, lacrimile le refac și le spală cu delicatețe.

Și la fel cum lacrimile nu marchează o slăbiciune de caracter, râsul nu înseamnă mereu nepăsarea sau lipsa seriozității. Văzându-l pe Maestrul Peter Deunov râzând uneori din toată inima, am căzut pe gânduri; eu am înțeles că râsul acționează în mod benefic asupra mentalului decât această seriozitate, această severitate pe care mulți le consideră caracteristicile înțeleptului. Fiindcă există în râs niște energii vii care hrănesc creierul.

Copiii râd sau surâd în mod spontan, înainte chiar de a ști să vorbească, bebelușul își primește râzând părinții și persoanele

apropiate care se apleacă asupra pătuțului său. Iar dacă râsul copiilor este atât de plăcut, este pentru că el reprezintă expresia vieții, a iubirii. Ațâți bunici extrag din râsul bebelușilor puțin din acea căldură ce este pe cale să îi părăsească! Acești copii sunt străbătuți mereu de niște curenți ce contribuie la dezvoltarea lor fizică, afectivă, mentală. Rezervoarele lor se umplu de energii și râsul lor este o expresie de viață.

Râsul constituie un mijloc de a comunica viața. Atunci când râdeți, energiile pe care le-ați acumulat în voi se revarsă și simțiți nevoia de împărți ceva cu alții. De fiecare dată când simțiți că viața crește în voi, doriți să vă întâlniți prietenii, să faceți noi cunoștințe, fiindcă aveți ceva de oferit: surplusul de viață care se găsește în voi a fost revărsat undeva, iar râsul între prieteni este adesea manifestarea acestei nevoi de a comunica viața. În timp ce, dacă rezervoarele sunt goale, nu aveți nicio dorință de a râde, nu aveți nimic de dat.

Râzând, dăruți viața, dar deopotrivă o și primiți. Observați-vă atunci când râdeți: simțiți că viața pătrunde în voi prin zona abdomenului. Această legătură între abdomen și viață este interesantă: cuvântul *jivot* care în limba rusă înseamnă „abdomen”, înseamnă în limba bulgară „viață”. Viața vine din abdomen și prin râs intensificăm viața care se difuzează astfel în întreg organismul: plămânii, inima funcționează mai bine. Și chiar creierul: această destindere provocată de râs oferă o suplețe creierului, ea acționează binefăcător asupra activității gândului, chiar și memoria se ameliorează.

Râsul ne permite să sărim ca o minge. Există niște evenimente care nu se pretează la început la râs, dar este mult mai ușor să le suportăm dacă ne obișnuim să întrezărim latura comică a anumitor situații, în loc să le considerăm în mod exagerat ca serioase. Să nu vă lipșiți deci niciodată de acest mijloc foarte puternic care este râsul pentru a vă menține echilibrul interior, făcându-vă existența mai ușoară. Nu trebuie să acceptăm să fim triști. Chiar dacă avem anumite motive să fim supărați, triști, descurajați, nu trebuie să acceptăm această stare.

Deseori, și eu simt povara vieții și sunt obligat să mă supraveghez pentru ca balanța să nu se aplece spre latura negativă, pentru ca viața să nu-și piardă din savoare. Există într-adevăr momente în care nu simt deloc nevoia să râd, și atunci ce fac? Îmi amintesc de Nastratin Hoge, îmi amintesc de aventurile, de cuvintele

sale, despre care nu știu dacă sunt mereu înțelepte sau nechibzuite, și astfel încerc să îndrept lucrurile (*În 1396, Bulgaria a fost anexată de imperiul otoman și a rămas sub dominația sa până în 1878, cultura sa suferind deopotrivă influența Islamului.*

Mulla Nasrudin (*Nastratin Hoge pentru bulgari*) este eroul, cu multe chipuri, al unui mare număr de anecdote umoristice destinate să ilustreze anumite aspecte ale doctrinei sufite).

Eu nu pot nega că viața zilnică ne impune tot felul de tensiuni: ele există în familii, la locul de muncă, în societate, numai niște obligații, niște griji, niște tristeți! Și de fiecare dată, există atâtea energii pe care fiecare este obligat să și le asume pentru a rezista! Aceste energii cer timp pentru a fi eliberate. Inițiații au înțeles foarte bine; de aceea, din negura vremii, ei au instituit niște sărbători populare în anumite perioade ale anului corespunzând anumitor configurații astrologice. Cei mai mulți oameni consideră sărbătorile creștine o supraviețuire, sub o altă formă și cu o altă semnificație, a unor antice sărbători păgâne. La apropierea acestor sărbători există o bucurie colectivă: se fac provizii, se împodobesc locuințele, se pregătesc veșminte de sărbătoare și chiar deghizări.

Oare Inițiații au creat aceste sărbători numai ca oamenii să se distreze? Nu, intențiile lor erau la început să instituie o pauză, să întrerupă ritmul lucrului care, la acea epocă, era continuu, istovitor, deoarece atunci se nesocoteau vacanțele și concediile. Acești Inițiați doreau să elibereze, cel puțin pentru un moment, conștiința multor bărbați și femei împovărați de niște sarcini ce le consumau și distrugeau sănătatea; ei doreau să creeze niște supape care să le degajeze energiile lor psihice comprimate. Or, sărbătorile, cu cântecele, dansurile, jocurile, râsetele, întâlnirile, permit această eliberare, și creează de asemenea un climat fratern prin care fiecare se simte sprijinit, susținut.

Dar Inițiații mai urmăreau un scop prin aceste sărbători: ei doreau să îi orienteze pe oameni să caute în regiunile mai subtile niște energii pentru regenerarea și însuflețirea inimii și spiritului lor. În această atmosferă de schimburi pline de bucurie, binefăcătoare, entitățile luminoase vin să-și extragă niște energii de care se folosesc apoi în lucrarea lor în lume. Vreți să le ajutați în această lucrare? Voi înșivă, în mod conștient, încredințați-le bucuria voastră, întreaga bogăție spirituală declanșată de o sărbătoare, pentru ca și alții să

beneficieze de ea. Această bucurie, această bogăție vă vor reveni amplificate.

Iată cum Inițiații concep, în înțelepciunea lor, sărbătoarea. Fiindcă, dacă este adevărat că înțelepciunea impune seriozitate, tot așa ea aduce și veselie. În ziua în care veți înțelege, veți simți că energia ce o extrageți din starea de veselie alimentează rezervoarele seriozității voastre. Vă vor fi oferite atunci nenumărate posibilități de a vă bucura de bogăția și sensul vieții!

Articol VII. Cap. 7 – Lampa înțeleptului este plină de veselie

O suferință, o situație interioară de nedescurcat au adesea la origine un mic detaliu lipsit de importanță, dar cum nu l-ați luat în considerare, acest detaliu a blocat totul în voi. Puțină umiditate, un fir de păr, niște praf, și iată că un aparat se blochează. Diferitele piese ale acestui aparat există, niciuna nu lipsește, dar iată că el nu mai funcționează. Iar voi, aveți mereu spiritul, sufletul, intelectul vostru, inima voastră, corpul vostru fizic, dar vă simțiți zdrobiți, pierduți, și totul din cauza unui mic fir de praf! Ce este de făcut? Imediat ce apare un fir de praf, suflați asupra lui și totul va fi în ordine.

Veți spune: „Să suflăm?... Dar cum să suflăm?” în Fraternitatea noastră din Bulgaria, atunci când persoanele din grup veneau la Maestrul Peter Deunov pentru a-i povesti necazurile lor, el râdea uneori, iar acest râs era atât de comunicativ încât, după câteva clipe, începeau și ele să râdă. Râsul Maestrului le făcea bine, fiindcă era râsul unui înțelept. Ei da, râsul este o modalitate de a sufla. Dar pe voi nu vă sfătuiesc să aplicați atât de mult această metodă atunci când vine cineva să vă povestească despre greutățile, despre necazurile sale. De ce? Fiindcă râsul vostru nu este poate încă cel al înțeleptului.

Dar ce are atât de deosebit acest râs al înțeleptului? Este râsul libertății. Ceea ce înțeleptul a înțeles l-a descotorosit de niște poveri inutile ale existenței, el a depășit în sinea sa aceste regiuni de nori și praf care reprezintă planul astral și planul mental inferior, pentru a se înălța până la regiunile unde strălucește un soare veșnic.

Înțeleptul nu are altă dorință decât să transmită această înțelepciune dobândită cu prețul atâtor strădanii celor care trăiesc în jurul său sau care vin să îl viziteze. Dar cât timp este necesar pentru a comunica ființelor ceea ce tu însuși ai înțeles! Singurul lucru pe care înțeleptul îl poate deci comunica imediat, este veselie ce o extrage din această înțelepciune, această veselie ce îi umple inima, ce se revarsă

din inima sa, iar râsul este o expresie a acestei veselii ce poate fi numită și iubire. Din cauza acestei veselii, a acestei iubiri ce ajunge până la ei, oamenii sunt obligați să judece. Cel puțin, se vor întreba prin ce progres ar putea să atingă și ei această stare de conștiință.

Desigur, ar fi multe de comentat despre râs și semnificația sa. Unii filosofi au studiat acest subiect: de pildă, Aristotel, Descartes, Bergson. Anumite persoane au remarcat că în Evangheliile este menționat faptul că Iisus a plâns și nu a râs niciodată. Dar oare ce cunoaștem cu adevărat din viața lui Iisus?... Cât despre moraliști, ei au afirmat și au repetat de veacuri că „înțeleptul râde cu timiditate”. De ce? Fiindcă râsul, care este deseori sinonim cu bătaia de joc, cu lipsa de respect, cu disprețul, poate deveni o armă periculoasă.

Se observă de altfel, din ce în ce mai mult la ora actuală, că unii umoriști îi fac pe oameni să râdă bătându-și joc de tot și de întreaga lume, și în special de oamenii publici, de la cei politici până la preoți. Și sub pretextul că preoții pot fi ridicoli, se profită deopotrivă pentru a ridiculiza religia. Cei care o fac și cei care îi încurajează aplaudându-i nu își dau seama de efectele jalnice ale unei asemenea atitudini. Se șterge astfel tot ce este sacru, tot ce merită să fie stimat și respectat. Fiecare se gândește că are dreptul să ridiculizeze orice și pe oricine, aceasta conferindu-i un sentiment de superioritate.

Veți replica: „Dar noi știm că acesta este un joc”. Poate, dar rămâne totuși ceva care nu este bun pentru nimeni. Nici chiar pentru cei care își bat joc, fiindcă ei ridiculizează deseori niște ființe care, chiar imperfecte, le sunt superioare.

Oare ce își închipuie ei că pot câștiga astfel?... Cu excepția banilor, desigur. De ce nu își dau seama că sunt pe cale să distrugă ceva în ei înșiși?

Ce să mai spunem despre efectele nocive ale acestei atitudini pentru educația copiilor? Copiii trebuie să îi respecte pe adulți pentru a se dezvolta corect. Iar dacă li se arată în continuu cât de ridicoli și grotești sunt părinții, profesorii și guvernanții țării lor, nu trebuie să ne mai mirăm că ei nu mai respectă nimic. Iar apoi ne plângem: „Câtă obraznicie, acești adolescenți sunt insuportabili! Priviți-i cum își permit să râdă sub nasul adulților!” Dar a cui este greșeala? Cine le-a dat exemplul?

Gesturile, atitudinile, cuvintele constituie tot atâtea ocazii în care fiecare se poate afla într-o situație ridicolă. Cineva se bâlbâie,

folosește un cuvânt în locul altuia, comite o gafă, se poticnește, și toată lumea râde. Ne simțim bine după ce am râs, dar oare cum se simte acela de care am râs? Numai cel care se consideră ridicol are dreptul de a râde de sine; ceilalți ar trebui să fie ceva mai rezervați. Cât despre cei care își bat joc de persoanele cu infirmități, aceasta este cu adevărat o atitudine criminală, iar Justiția Divină se arată implacabilă. Nimeni nu se află la adăpost de vreun accident, iar cel care își bate astfel joc de alții se leagă karmic de ei: fără să știe, el atrage asupra sa niște curenți nocivi cărora le va cădea într-o bună zi victimă.

Uneori, nimic nu poate fi mai jignitor decât bătaia de joc. Unele femei nu s-au vindecat niciodată de glumele ale căror obiect au fost în copilăria lor: fiindcă au fost prea slabe, sau îndeosebi prea grase, în familia lor, la școală li s-au dat tot felul de porecle. Multe mi-au făcut chiar niște mărturisiri. Multe persoane ar fi preferat să primească niște pumni decât niște glume proaste la adresa lor! Numai că loviturile sunt pedepsite de lege, în timp ce primul neavenit poate ridiculiza public pe bărbații și femeile cele mai respectate fără nicio grijă. Din ce în ce mai mult, pentru a face rău oamenilor, ne batem deci joc de ei. În acest domeniu totul este permis, îi putem răni mortal prin niște răutăți, niciun tribunal nu va pronunța vreo condamnare. Și în plus, mulțimea râde și aplaudă. Iată de ce se spune că înțeleptul râde cu timiditate.

Și totuși, adevărata înțelepciune nu este nici tristă, nici morocănoasă, așa cum mulți și-o închipuie, deoarece în adevărata înțelepciune există deopotrivă și iubire: inima și intelectul lucrează împreună. Lampa înțeleptului nu proiectează numai lumina rece a intelectului care judecă, care arată și subliniază cele mai mici imperfecțiuni; ea strălucește, dar răspândește în același timp căldura, iubirea, și de aceea ea este veselă. Da, lampa înțeleptului este plină de veselie. Asemenea soarelui. Din punct de vedere obiectiv, soarele ce strălucește pe cer are aparența numai a unei mingi de foc, dar oare de ce copiii îl desenează atât de surâzător? În mod instinctiv, copiii au înțeles ceva foarte important: ei simt că în lumina soarelui există veselie. Așa cum există veselie și în flacăra săltăreață a unei lămpi.

Dar prin câte suferințe și necazuri trebuie să treacă o ființă umană, câte lupte interioare trebuie să ducă pentru a gusta această bucurie a luminii, acest sentiment pe care îl trăiește când toate conflictele ce o macină au fost reglate în armonie! Iar atunci râsul ei este cel al biruinței: ea a reușit să se înalțe deasupra elementelor

dezlănțuite și să le calmeze. Iată ce înseamnă râsul înțeleptului, și de aceea prin râsul său el poate alina suferințele ființelor. Îmi reamintesc râsul Maestrului Peter Deunov: el râdea ca un copil, și uneori chiar niște lacrimi i se scurgeau din ochi. Îl simțeam atât de apropiat, de prietenos, de fratern, atunci când râdea astfel!

Râsul înțeleptului este manifestarea unei ființe care s-a eliberat. De ce continuă oamenii să-și fabrice niște limitări și niște poveri inutile? Fiindcă se cufundă în materie și își pierd veselia.

Toate poverile adunate le apasă inima. Să se descotorosească de ele și veselia va reveni.

Mulți călători care vizitează niște țări foarte sărace sunt deseori uimiți să descopere o populație surâzătoare, în timp ce în țările prospere oamenii au niște chipuri triste. Ei bine, da, contrar celor ce ne imaginăm, bunăstarea materială nu îi face mai veseli pe oameni. Ei au devenit acum prizonierii acestei lumi artificiale pe care și-au fabricat-o. Lucrurile au mers atât de departe, economia, finanțele, afacerile ocupă un asemenea loc încât nu mai ști cum să scapi din acest angrenaj, iar în timp ce afacerile aparent prosperă, oamenii decad.

Evident, atunci când trebuie să apară în public, tot felul de oameni importanți se străduiesc să aibă o înfățișare deschisă și chiar surâzătoare. Ei știu că trebuie să dea impresia că totul merge bine: viața este frumoasă! Dar adesea există în această atitudine ceva artificial ce nu îi convinge pe oamenii destul de ageri; dimpotrivă, ei se simt mințiți, au impresia că cineva își bate joc de ei. Prin expresia chipului său, prin privirea sa, prin surâsul său, fiecare dintre noi transmite viața. Dar această viață trebuie să fie autentică, să vină din interior, nu ne putem preface. Nimic nu poate înlocui lucrarea spirituală, lucrarea asupra ta însuși, pentru a crea această viață care dă încredere, ușurează, încurajează ființele. La înțelept totul se face în mod natural. Cum să nu-și găsească lumina interioară cea mai bună modalitate de a se exprima?

Cum trebuie să procedați dacă cineva vă vorbește despre decepțiile, despre necazurile sale? Până când veți fi în stare, asemenea înțeleptului, să râdeți pentru a le ușura, să știți cel puțin un lucru: adesea, persoana care vă încredințează suferința sa o face mai puțin pentru a găsi o soluție, cât mai mult pentru a-i împărtăși starea sa. Și atunci? Dacă vă lăsați copleșiți de indispozițiile ei, nu o ajutați, fiindcă sunteți paralizați și riscați să vă cufundați împreună cu ea. Dacă doriți

să ajutați pe cineva, să nu permiteți ca necazurile sale să pătrundă în voi. Rămâneți lucizi, calmi, puternici, este singura modalitate de a o salva din acea stare. Veți replica că nu este prea frumos să nu îi împărtășiți necazurile. Este posibil, dar aceasta nu trebuie să vă neliniștească.

Fiți conștienți de faptul că, însoțindu-i pe oameni în stările lor negative, le satisfaceți numai natura lor inferioară. Iar satisfacția naturii inferioare nu este de durată, deoarece este nesățioasă: o adevărată vâltoare. Prin simpatia, compasiune voastră, vă închipuiți că puteți ușura starea persoanei respective, dar după puțin timp indispozițiile plângerile reîncep, și pot continua așa întreaga viață. Acea persoană va fi mulțumită că veți fi mereu gata să îi împărtășiți suferința, dar ea nu se va simți mai bine. Iar voi în ce stare vă veți găsi?

Un copil cade și se rănește. Dacă îi spuneți: „Dragul meu, ți-ai făcut rău...”. Și veți avea o figură consternată, aceasta nu va face decât să îi crească țipetele. Dar dacă îi spuneți: „Ridică-te, nu-i nimic, întoarce-te la joacă”, el se liniștește foarte repede. Oamenii sunt precum copiii, nu trebuie încurajați în slăbiciunile și stările lor negative.

Dacă un prieten apropiat are un dinte stricat, nu îi veți ține isonul, plângându-i prostește durerea: îl veți sfătui să se ducă la dentist, altminteri el riscă să-și piardă toți dinții. Ei bine, din punct de vedere psihic, există deopotrivă câțiva dinți de îngrijit sau de scos! Este ceea ce sesizează adevărata iubire. Această iubire este necunoscută de majoritatea oamenilor: tradiția constă în a-l compătimi pe cel suferind și a-i plânge pe umăr. Ei nu, trebuie să îl ajutați să îndrepte situația, opunându-vă descurajării sale. Iar dacă el se simte jignit, nu-i nimic, rămâneți fermi exprimând puterea luminii. Este singura modalitate de a face ceva pentru el.

Veți spune: „Da, dar dacă în ciuda acestei atitudini, eu nu reușesc să îl ajut?” Ei bine, înseamnă că nu puteți face nimic pentru el. Se poate întâmpla. Există ființe pe care nu le putem ajuta, fiindcă întrețin în ele însele o stare ce împiedică un ajutor. Dar să știți că, orice s-ar întâmpla, nu v-ați ostenit degeaba. Mai întâi, în loc să vă lăsați înghițiți, v-ați întărit, iar această forță ce ați dobândit-o, o veți putea folosi pentru a ajuta alte persoane. Nu vă îngrijorați, veți întâlni mereu pe cineva care să fie în stare să primească și să aprecieze ce ați făcut pentru el.

Adevărul este că, îi veți ajuta pe alții în greutățile și necazurile lor numai dacă ați înțeles voi înșivă cum să le depășiți pe ale voastre. Mulți oameni le vorbesc altora despre răbdare, despre curaj, iar ei se plâng continuu și se vaită de toate și pentru un fleac! Chiar dacă aveți niște motive serioase să fiți îngrijorați, tulburați, străduiți-vă mai întâi să redeveniți stăpâni pe voi înșivă. Fiindcă deseori unele griji, unele dezamăgiri iau niște proporții enorme pur și simplu pentru că nu ați știut să considerați imediat anumite evenimente drept ceea ce sunt: niște incidente lipsite de o mare gravitate.

Povestindu-le imediat altora de ce sunteți nefericiți, iritați, îi împovărați fără să reușiți să vă rezolvați problemele. Dimpotrivă, dacă vă spuneți: „Voi face câțiva pași ca să-mi schimb ideile, sau voi asculta muzică, voi medita, mă voi ruga”, o întreagă lucrare interioară se pornește și va avea drept consecință să vă elibereze de griji. Gândindu-vă să îi ocrotiți pe alții, vă ocrotiți deopotrivă pe voi înșivă. Și nu credeți că a venit momentul să învățați să râdeți puțin de micile voastre necazuri? Până când vă veți ajuta prietenii cu râsul vostru, vedeți dacă el nu poate fi câteodată o soluție la problemele voastre.

A te plimba cu propriile griji, necazuri, întipărite pe chip reprezintă o lipsă de iubire, este o povară pusă pe umerii altora. Nu credeți că lumea este îndeajuns de tristă? De ce îi mai adăugați și tristețea voastră? Cereți ajutorul numai dacă, după ce ați depus într-adevăr toate eforturile posibile, nu ați reușit să vă înlăturați necazurile, înainte de a-i otrăvi pe alții la telefon povestindu-vă necazurile, începeți prin a lupta voi înșivă folosindu-vă de toate mijloacele oferite de un învățământ spiritual.

Zi de zi, existența ne aduce desigur niște subiecte de tristețe și supărare și ne este imposibil să nu le sesizăm, dar de ce să le afișăm? Veți spune: „Dar cum să nu arătăm ceea ce simțim?” Atunci când întâlniți pe cineva, nu vă puteți strădui să găsiți un subiect de conversație sau chiar o anecdotă amuzantă care să îi facă bine? Râdeți împreună! Făcându-i lui bine, vă faceți și vouă, fiindcă ceea ce el va simți va reveni la voi. Da, și în acest caz acționează legea ecoului ale cărei corespondențe în viața spirituală vi le-am explicat deseori.

Articol VIII. Cap. 8 – Limbaj ruginit și limbaj de aur

Atunci când se întâlnesc, mulți oameni nu au ceva deosebit să-și spună, dar este de ajuns ca numele unei anumite persoane să fie rostit pentru ca acesta să devină imediat un subiect al unor nesfârșite

comentarii, iar acestea sunt rareori inspirate de indulgență sau înțelegere. La un moment ei se despart, dar reîncep mai departe". N-ați observat ce a făcut acel om?" Și iată aceeași poveste însoțită de câteva detalii suplimentare, fiindcă oamenii au o tendință nativă de a accentua lucrurile, iar lumea este astfel umplută de niște amplificatori, mai ales când este cazul de a spune niște povești deșănțate. Ei adaptează aceste povești adăugându-le un sos special ce face mâncarea din ce în ce mai indigestă. Dar cu cât această mâncare devine mai indigestă, cu atât mai mulți amatori apar care se desfată din ea. Și iată cum atmosfera devine otrăvitoare.

Ar fi multe de spus despre efectele cuvântului: cum el creează niște forme, cum acționează asupra organelor psihice și fizice, nu numai asupra celor pe care îi menționează, ci și asupra celor care îl rostesc și a celor care îl ascultă. A ști să fii corect, echilibrat, concret prin exprimarea propriilor cuvinte este una dintre cele mai mari calități care există.

Așa cum scriem cu o peniță, tot așa scriem cu limba. Fiecare cuvânt constituie deja o scrisoare adresată nu numai ființelor umane, ci și tuturor entităților care populează natura. Oricare ar fi creaturile, trebuie să ne străduim să le vorbim folosind un limbaj de aur. Da, fiindcă limbajul oamenilor poate fi din diferite materii: plumb, cupru, fier, cositor, argint, aur, lemn... Ați auzit vorbindu-se despre sfântul Ioan numit „Crisostom”, ceea ce înseamnă „Gură de Aur” (în limba bulgară este denumit „Ivan Zlatust”). De ce? Fiindcă din gura sa ieșeau niște cuvinte ce luminau și linișteau sufletele.

Cuvântul, alegerea cuvintelor, modalitatea de a le pune într-o frază constituie o adevărată artă. Îmi amintesc despre felul în care vorbea Maestrul Peter Deunov. Adesea, atunci când i se puneau o întrebare, el aștepta o clipă, făcea un gest simplu ce arăta că a înțeles, murmură câteva cuvinte imperceptibile ca și cum ar fi vorbit cu sine însuși, apoi răspundea. Atunci îmi spuneam: „Dacă el care știe să ne răspundă chiar înainte de a-i pune întrebarea, așteaptă astfel câteva secunde pentru a-și alege argumentele și a-și cântări cuvintele, cât de prudenți trebuie să fim noi!”

Dacă cineva vă deranjează, vă displace sau ar trebui criticat, aveți oare dreptul să îl tăiați în bucăți? V-ați gândit oare că el poate fi pe placul Creatorului și deopotrivă al îngerilor care îl însoțesc și îl ocrotesc? Le-ați cerut și lor părerea?... Desigur, oamenii sunt

imperfecți, această imperfecțiune face parte din natura lor. Trebuie să știți că, asemenea vouă, ei se află pe calea evoluției, și chiar dacă nu întrezăriți încă ce vor deveni în viitor, nu este un motiv de a le sublinia neîncetat lipsurile, slăbiciunile, observându-le numai pe acestea.

Îi auzim pe oameni dând verdicte despre tot și despre toată lumea. Ei au un raționament greșit, niște gusturi pervertite, dar ce contează? Nimic nu îi oprește. Ar trebui să se examineze și să vadă dacă nu pot avea totuși niște puncte de vedere mai obiective, mai corecte. Ei vor continua să critice, dacă doresc atât de mult, dar cel puțin vor fi cuprinși din când în când de o îndoială benefică și își vor spune: „Eu așa văd ființele și lucrurile, dar poate că există o modalitate mai bună de a le vedea”.

Atunci când să vă pronunțați asupra cuiva, trebuie să o faceți cu o delicatețe maximă pentru a nu-i face rău sau a-i distruge sufletul. Iar dacă din neatenție îl răniți, străduiți-vă să îndreptați acest rău, altminteri acesta va rămâne ca o datorie ce o aveți de plătit față de el. Totul se ia în considerație în lumea subtilă. Trebuie să fim extrem de prudenți atunci când ne pronunțăm despre un suflet omenesc sau ne adresăm lui! Un suflet este o entitate bogată și profundă pe care Dumnezeu a creat-o cu o înțelepciune imensă, iar dacă o tratăm cu lipsă de respect, Cerul ne va considera ca niște răufăcători. Această delicatețe necesară la apropierea de suflete am observat-o la Maestrul Peter Deunov. Atunci, cu ce drept le zdruncinați cu brutalitate?

Dar dacă cerem oamenilor să dea dovadă de delicatețe în fața altora, ei sunt convinși că îi împiedicăm să se afirme, fiindcă pentru ei a te afirma, a avea caracter, constă nu numai a arăta cu degetul slăbiciunile altora, dar a le și împărtăși întregii lumi. Acționând astfel, ei nu fac decât să-și arate mizeria interioară. Cum de nu-și dau seama de efectele negative ale acestei atitudini asupra întregului lor comportament, până la înțelegerea existenței? Ei se rup de curenții armonioși ai vieții și natura se închide încet-încet în fața lor. Ei nu mai știu nici cum să atingă și să privească o floare. Da, aceasta am observat-o și eu: maniera în care atingem o floare ne arată gradul de evoluție interioară.

Pe cât este de util să observăm limpede ființele, tot așa de inutil și chiar dăunător este să ne oprim asupra defectelor lor. De îndată ce am văzut, am înțeles, nu trebuie să rămânem pe loc, ci să trecem repede la ceva constructiv. Înțeleptul nu-și pierde timpul și energiile

căutând prin gunoi... Eu nu mă opun complet criticii, nu. Numai că, pentru a putea critica, trebuie să cunoști anumite reguli și să le aplici.

În conformitate cu legile moralei cosmice, avem dreptul să criticăm la alții numai slăbiciunile pe care am reușit să le depășim. De aceea, în timp ce oamenii apreciază luciditatea, perspicacitatea unora, Justiția Divină le condamnă. Legile moralei cosmice sunt foarte severe în această privință. De fiecare dată când criticați pe cineva, sunteți voi înșivă judecați. De cine? De conștiința voastră, tribunalul vostru interior. Toți cei care își închipuie Justiția Divină ca o instanță exterioară lor – Dumnezeu sau îngerii care îi vor recompensa sau pedepsi – se înșală. Adevăratul tribunal se află în noi și funcționează zi și noapte. La fiecare greșală, noi pierdem ceva prețios, iar fiecare faptă bună și dreaptă ne aduce liniștea, lumina, bucuria.

În momentul în care subliniați un defect la alții, o voce se trezește în voi pentru a vă cere: „Tu, care te pronunți astfel, ești sigur că într-un fel sau altul nu ai și tu acest defect?... Acestei slăbiciuni de care ești și tu vinovat, îi mai adaugi lipsa de indulgență, lipsa de iubire. În inima ta, în sufletul tău, ești pe cale să pierzi ceva”. Știți care este judecata, pedeapsa aplicată celui care îi judecă pe alții când nu are acest drept? Niște lumini îl părăsesc. Unii vor spune: „Dar nu am auzit niciodată această voce!” Evident, fiindcă au făcut totul ca să rămână surzi. Cunoașteți proverbul care spune că cel mai surd este cel care nu vrea să audă. Cel care refuză din toate puterile să-și asculte vocea interioară, surzește cu adevărat.

Acela care se lasă influențat de critică se trezește după câțiva ani gârbovit, sărăcit, lipsit de putere. El pierde și încrederea ce i-a fost acordată, și chiar dacă este ascultat, persoanele în fața cărora își expune criticile își spun: „Dacă vorbește așa despre unii și despre alții, înseamnă că este capabil să mă defăimeze și să mă trădeze și pe mine”. Bârfa modifică privirea, expresia, vocea, culoarea pielii: chiar și indivizii cei mai înapoiți, observă ceva neplăcut și se îndepărtează. Cel care începe să iubească critica distilează o otravă ce pătrunde încet în ceilalți, iar aceștia fac tot posibilul să scape. Își pierde deci prietenii și nimic nu este mai rău decât să pierzi încrederea, prietenia și iubirea. Analizați-vă: la ce aspirați mai profund, oare nu este iubirea?

Deocamdată, nu agreeți o anumită persoană, dar dacă veți ști mai bine cum să o priviți, poate că ceva în ea va ajunge să vă placă. Existența este atât de plină de ocazii noi! În anumite circumstanțe, cei

care vă displac vă pot deveni prieteni. Nu risipiți deci aceste posibilități.

De ce au oamenii această tendință generală de a sublinia lacunele, greșelile? Ele există, este adevărat, nu putem să nu le vedem. Dar avem mai multe șanse de a ameliora o situație dacă ne concentrăm mai bine asupra binelui decât asupra răului. În loc să criticați ce este greșit la ființe, opriți-vă asupra lucrurilor bune pentru a vedea cum se pot ameliora ele și mai mult. Și chiar dacă nu au decât o singură calitate, agățați-vă de ea. Lăsați de o parte defectele pe care le au, și ajutați-le să își dezvolte calitățile.

Învățați să priviți tot ce este în jur cu simpatie și recunoștință, chiar și obiectele. Da, chiar și obiectele, deoarece ele vă fac atâtea servicii! Pentru că sunt materiale, le considerați insensibile, atunci le loviți, le trântiți, și astfel deveniți neglijenți, grosolani... acționând apoi în același fel și asupra ființelor”. Ei da, respectul, considerația încep prin atenția acordată tuturor lucrurilor mici.

Trebuie să ne oprim întotdeauna asupra laturii bune a unei ființe și să spunem: „Dumnezeu locuiește în sufletul ei, eu nu mă voi ocupa de animalele care se învârt în jurul ei”. Cine nu are niște animale sălbatice în el? La unii, acestea sunt într-o cușcă sau adormite, dar ele există. Dacă nu auzim atâtea răgete, înseamnă că ele sunt puse la dietă sau slăbite; dar dacă le hrănim puțin, vom vedea toate pagubele ce sunt în stare să le producă.

De ce să ne înverșunăm în fața unor bărbați și femei care se zbat în mijlocul atâtor greutăți? Cel mai extraordinar lucru este că, criticându-i, ne închipuim că dăm dovadă de înțelepciune, dar și de iubire: dorim, chipurile, să îi ajutăm să se corecteze! Dar nu aceasta este înțelepciunea, nici iubirea. A iubi ființele înseamnă a le înțelege greutățile și a acționa cu gingășie pentru a le ușura suferințele. Dimpotrivă, critica înțeapă, zgârie, rănește: ea nu constituie un limbaj de aur, ci unul ruginit.

Să nu afirmați deci că, fiindcă iubiți o anumită persoană, o distrugeți. Nu, aceasta nu înseamnă iubire, ci un măcel. Iubirea nu se pătează cu sânge, ea este mare și luminoasă. Prin intermediul ei vă legați de Dumnezeu, iar Dumnezeu vă inspiră niște fapte frumoase și folositoare.

Ce este un critic bun? Un grădinar bun care știe să taie copacii, să îi îndrepte, să îi curețe de viermi și insecte dăunătoare. El păstrează

ce este bun, și iată că în curând apar niște flori și fructe minunate. Ei da, a critica este o artă ce constă în a retrace, a tăia cu bună știință; altfel nu mai rămâne nimic, și atunci unde este înțelepciunea?

Răul este instalat în fiecare ființă umană sub numeroase forme, și înainte de a căuta să îl eliminați la alții, începeți prin a vedea cum îl veți putea neutraliza în voi, fiindcă aveți totuși mai multe mijloace de a acționa asupra voastră înșivă decât asupra altora. Iar dacă nu reușiți să închideți ochii asupra lor, întoarceți-vă cel puțin privirea de la defectele lor, căutați să le discerneți calitățile și să le imitați.

Să nu îmi spuneți că la toate persoanele despre care faceți niște observații nu ați notat cel puțin o calitate: o înzestrare artistică, gustul pentru ordine și curățenie, seriozitatea profesională, fidelitatea etc. Oamenilor nu le lipsesc domeniile în care se pot manifesta în mod folositor și agreabil. Ei bine, concentrați-vă cel puțin asupra unei calități a fiecăruia, și căutați chiar cum să îl ajutați să și-o dezvolte. Va fi mult mai profitabil pentru el și pentru voi. Altminteri, veți agrava situația sa și a voastră.

Evoluția fiecărei ființe contribuie la evoluția tuturor. Cu cât veți avansa, cu atât mai mult îi veți antrena și pe alții. Comportamentul fiecăruia acționează asupra întregii lumi. Știința a descoperit circulația undelor în spațiu; ei bine, gândurile, sentimentele și faptele produc de asemenea niște unde care se propagă. Iar dacă defectele anumitor persoane vă deranjează într-atât, iată un motiv în plus pentru a vă ameliora și a le trimite niște gânduri bune.

Există o legătură magnetică între defecte ca și între calități, astfel că, atunci când vă încăpățânați să vă gândiți la defectele altora, vorbind despre ele, începeți să le semănați. Atunci când vezi numai latura negativă a ființelor, nu numai că o atragi, dar o amplifici în tine însuși. Deci, dacă nu doriți să vedeți apărându-vă o anumită trăsătură de caracter, un anumit comportament ce vă displace la alții, nu zăboviți asupra lor; altminteri va veni ziua în care veți face ca ei, și chiar mai rău.

A critica este pentru mine o povară. Mie nu îmi place să mă încarc. De aceea nu îmi doresc să mă amestec în treburile voastre personale. Îmi place să vă vorbesc despre toate lucrurile bune și frumoase ce vă așteaptă dacă mergeți pe calea luminii. Aceasta mă obligă să cântăresc de câte ori părăsiți această cale pentru a urma alte poteci aparent mai plăcute, dar pe care vă veți rătăci. Iar dacă sunt

obligat, îmi iau niște măsuri de prevedere. Ați remarcat maniera în care acționez atunci când sunt obligat să spun un lucru negativ? Închei mereu vorbind despre latura pozitivă pentru a o neutraliza pe cea negativă. Acționați și voi la fel: trebuie să încheiați mereu subliniind binele, fiindcă binele va birui într-un final.

M-am preocupat mult să descopăr latura pozitivă a ființelor și am constatat mereu la ele niște virtuți pe care nimeni nu le-a remarcat. Și eu sunt cel care câștigă! Iar când descopăr un defect la ele, eu acționez ca un pictor: consider că acel defect este ca o pată pe pânza unui tablou. Iau atunci o pensulă și transform acea pată, fac din ea un element ce intră în compoziția tabloului. Cei care o văd exclamă: „Doamne, ce original este! De ce se găsește astfel plasat acel detaliu?” Așa este, totul a fost calculat.

Cum să folosim anumite ciudățenii omenești?... Este o întreagă artă să neutralizăm defectele ființelor, făcându-le să intre într-o schemă mai generală. Ei bine, tocmai în această artă ne exersăm noi în școala Fraternității Albe Universale. Toate imperfecțiunile unora și altora trebuie adaptate, fiindcă tocmai această adaptare a atâtor elemente disparate contribuie la crearea noii vieți.

Hotărâți-vă deci de astăzi să vă așezați pe băncile acestei școli. Scoateți-vă caietele și începeți să învățați. Veți replica: „Dar ceilalți!” Da, ceilalți sunt și ei acolo, ei există, îi vedeți, îi ascultați, dar uitați-i puțin. Fiecare va trece niște examene, iar atunci se va vedea ce ați învățat, reținut și mai ales aplicat. Nu eu voi fi cel care vă va ajuta să treceți aceste examene, ci viața. Iar viața este implacabilă, nu o veți putea amăgi povestindu-i niște istorioare despre cineva care v-a deranjat sau v-a împiedicat să vă realizați toate proiectele voastre bune.

Înțeleptul nu se plânge de defectele și slăbiciunile observate la alții. El nu le critică, nu le combate; el se străduiește, suportându-le, să transforme aceste defecte în el însuși, deoarece această transformare produce o energie pe care o poate retrimite apoi sub formă de lumină. El lucrează astfel pentru venirea împărăției lui Dumnezeu.

Articol IX. Cap. 9 – Biruința asupra suferinței: surâsul domnului

Surâsul este o manifestare mai greu de definit decât râsul, deoarece el este mult mai discret. Râsul este sonor, și uneori chiar zgomotos, gura se deschide, ochii fac cute sau se închid. În timp ce surâsul este silențios: o mișcare imperceptibilă a buzelor cu o ușoară

încrețire a ochilor.

Surâsul este unul dintre primele limbaje ale copilului, pe care părinții și anturajul său îl privesc cu iubire. Acest surâs al copilului este plin de inocență și puritate. La adult, acesta poate deveni ironic, batjocoritor, chiar ipocrit. Câte surâsuri nu folosesc să mascheze furia, nemulțumirea, ranchiuna sau dorința de răzbunare! Astfel sunt distribuite zi de zi la stânga și la dreapta atâtea surâsuri artificiale. Ele nu sunt decât niște paravane și le simțim ca atare.

Fiecare sentiment se poate exprima printr-un surâs. Descurajarea, renunțarea sau, dimpotrivă, speranța și hotărârea de a relua munca, abnegația sau dorința de a lua o revanșă sunt însoțite uneori de niște surâsuri. Dar observați cât de diferit este fiecare! Surâsul batjocoritor are ceva mușcător. Surâsul înțelepciunii este foarte subtil, abia perceptibil, dar plin de sens. Și nu am să vă menționez nimic despre surâsul prostiei.

Creaturile perverse pot fi recunoscute și după surâsul lor. Chiar dacă au un aspect plăcut, o frunte frumoasă, niște trăsături fine și regulate, surâsul lor – o grimasă ce apare în colțul buzelor – le trădează decăderea. Mi s-a întâmplat să întâlnesc uneori asemenea ființe, iar surâsul lor mi-a revelat adevărata lor natură. De aceea eu știu că îmi pot face o idee exactă despre cineva numai dacă i-am observat surâsul.

Există niște surâsuri de care sunt captivat. Ca acela al mamei aplecată asupra copilului său atunci când îl leagănă sau îl hrănește: este surâsul iubirii total dezinteresată; întregul ei suflet se revarsă în acest surâs, ce constituie deopotrivă și o hrană pentru copil. De atâtea ori m-a uimit surâsul ce poate transforma chipul ingrat sau chiar urât al anumitor ființe! Fiindcă un surâs curat este însoțit de o privire plăcută, iar acea privire plină de iubire, de bunătate, răspândește asupra chipului lor o asemenea lumină încât trăsăturile lor fizice par că se tocesc: nu se mai observă decât acea lumină.

Ce bucurie, ce încurajare ne poate aduce surâsul anumitor ființe! Este ca un cadou la care nu ne așteptam. Iar surâsul soarelui care țâșnește din nori pentru a ne învălui cu lumina sa!... Dar cel mai frumos, cel mai dorit, acela la care întreg sufletul nostru aspiră, este surâsul pe care Domnul ni-l acordă după niște suferințe pe care am crezut că nu le vom putea suporta. De îndată ce acest surâs apare, întunericul, neliniștea, frica, imaginile amenințătoare se șterg, totul se

luminează și se armonizează. Acest surâs valorează mai mult decât toate bogățiile și toate celelalte bucurii de pe pământ. Nicio violență nu îl poate cuceri, ci numai iubirea, speranța și credința. Adesea trebuie să așteptăm foarte multă vreme pentru a merita un asemenea surâs, și aceasta este cea mai mare recompensă.

Putem accepta o încercare, o putem înțelege, dar simțim în același timp amărăciune, tristețe, regret: ar fi fost mult mai bine să nu o fi trăit! În acest sens putem spune că ea nu s-a încheiat încă. Dar când se va încheia? Atunci când vom fi în stare să ne bucurăm de ea. Este posibil ca în aparență o încercare să nu ne aducă nimic, dar să ne facă să pierdem multe lucruri, și chiar niște ființe dragi. Și totuși, simțim că lumina, iubirea, forța noastră au crescut, iar pacea, bucuria ne-a copleșit. Tocmai această senzație ne spune că surâsul Domnului s-a îndreptat în sfârșit asupra noastră.

Dorința unui Maestru Spiritual este ca discipolii săi să primească surâsul Domnului. Iar atunci când el însuși le surâde, caută să le aducă ceva din acest surâs divin. Acum înțeleg surâsul pe care Maestrul Peter Deunov îl avea în unele momente. Cum să vă descriu acel surâs ce nu era niciodată disprețuitor? El exprima o foarte mare indulgență însoțită de o nuanță de umor ce părea că spune: „Sărmanii mei prieteni, cum ați putut să ajungeți la această strâmtoare? Fiți înși tari, nimic nu este pierdut, veți reuși să o depășiți”. Și avea în acel surâs atâta iubire și încurajare!

Surâsul constituie deja un salut, un semn de recunoștință pe care îl adresăm persoanelor întâlnite înainte chiar să o facem prin intermediul cuvântului, de aceea trebuie să fim atenți la ce exprimăm prin surâsul nostru. Desigur, nu este vorba să ne confectionăm un surâs artificial studiindu-ne într-o oglindă. Trebuie ca acest surâs care exprimă bunătatea, blândețea, înțelegerea, să vină în mod natural din inima noastră, din sufletul nostru.

Trebuie să coborâm deci în profunzimile ființei noastre pentru a căuta acolo liniștea, lumina, și atunci sculptorii care se află în noi vor ști ce nervi, ce mușchi să încordeze sau să destindă. Putem avea încredere în ei, ei vor ști să lucreze asupra buzelor, ochilor, frunții, și încet-încet formele, expresiile chipului nostru vor deveni mai armonioase. Dacă doriți să vă modificați voi înșivă surâsul, riscați să vă deformați mai mult decât orice altceva. Lucrați cu iubire, speranță și credință, și lăsați-vă în voia inspirației sculptorilor voștri interiori”.

Articol X. Cap. 10 – Fiecare sacrificiu imprimă în noi semnul soarelui

Pentru a fi vesel trebuie să fii liber, iar pentru a fi liber trebuie să nu mai aduni niște poveri pe umeri. Veseliei i se asociază ideea de ușurință. Dar ce ne face ușori? Iubirea. Iubirea ne încălzește și dilată inima și atunci, asemenea unui balon care se înalță în atmosferă, devenim ușori, adică veseli.

Veselia este una dintre expresiile cele mai poetice ale iubirii. Atunci când iubiți pe cineva, este de ajuns să îi auziți numele pronunțându-se sau să îl vedeți de departe pentru a deveni veseli, iar sufletul vostru începe să cânte. Veți spune că, din nefericire, nu este mereu așa, iar dacă această persoană pe care o iubiți nu vă iubește deloc, vederea ei sau pronunțarea numelui său vă face numai să suferiți. Este adevărat, dar iubirea ce o simțiți pentru ea nu este încă adevărata iubire. Adevărata iubire nu are nevoie de ajutor, ea nu așteaptă nimic, și fiindcă nu așteaptă nimic, primește tot.

A iubi fără a aștepta să fie iubit, dar și a lucra fără a aștepta să fie recunoscut și recompensat, iată ce înțeleptul a ajuns să realizeze, și de aceea el se simte liber și ușor. El a înțeles că nu există piedică mai mare decât această așteptare de a fi iubit sau apreciat pentru munca ta. Așteptăm, așteptăm... iar această așteptare este paralizantă, ne pierdem elanul. Or, ființa umană nu se poate împlini decât în activitate, cea a corpului ei fizic, dar mai ales cea a inimii sale, a intelectului său, a sufletului și a spiritului său.

Cum a putut omenirea să supraviețuiască și să trăiască pe pământ? Datorită agriculturii. În ce constă agricultura? A îngropa în pământ niște semințe sau niște plante. Cu trecerea timpului, o sămânță va produce sute de alte semințe și o plantă va deveni un pom plin de fructe. Pentru a trăi în belșug, trebuie cel puțin să începeți prin a semăna un grăunte, prin a planta un arbore.

În lumea vizibilă cât și în cea invizibilă, dacă doriți să primiți iubirea, lumina, bucuria, toate binecuvântările Cerului, nu trebuie să rămâneți inactivi, ci deopotrivă să semănați, să plantați. Iar în acest caz, semințele și plantele sunt de o altă natură: sunt gândurile, sentimentele, faptele, cuvintele, privirile, surâsurile, inspirate de tot ce aveți mai bun în inima și sufletul vostru. Veți primi în schimb o mulțime de flori și fructe. Să nu vă mulțumiți să considerați această imagine ca pe ceva drăguț, poetic, faceți din ea baza existenței voastre.

Înțelegeți că pentru a obține ceea ce vă doriți, trebuie mai întâi să aveți voi înșivă ceva de dat. Este o lege. În acest caz, putem compara lumea spirituală cu un mare magazin unde primiți ceea ce cereți cu condiția să posedați o anumită monedă de schimb. Iar cea mai sigură monedă ce o puteți prezenta în fața spiritelor celeste este lucrarea impersonală, sacrificiul. Sacrificiul este ca aurul care își păstrează mereu valoarea, fiindcă soarele îl ocrotește, exact cum o bancă națională protejează moneda unei țări.

Fiecare sacrificiu pentru apărarea și exprimarea a tot ce este bun și frumos vă umple inima și sufletul cu acest aur ce are valoare în marile magazine cosmice, astfel ca toate ființele de pe pământ să poată beneficia de el. Este ca și cum soarele v-ar marca cu pecetea sa. Iar din ziua în care purtați amprenta acestei peceti, sunteți recunoscuți de niște entități luminoase; ele spun: „Această ființă este de-a noastră, poartă semnul soarelui, este fratele nostru”.

Mulți vor protesta spunând că fac destule sacrificii. Dar ce numesc ei sacrificii? Făcând câteva gesturi de ajutorare a altora, ei se străduiesc să-și menajeze interesele cele mai egoiste. De aceea ajutorul lor rămâne mereu insuficient sau inadaptabil. Nu poți reuși dorindu-ți un lucru și contrariul său. Există mereu o alegere de făcut între generozitate și egoism, aspirațiile înalte și instinctele primare. Analizați-vă gesturile, aparent chiar cele mai generoase: poate veți descoperi că de la naștere nu ați făcut decât două sau trei cu adevărat dezinteresate.

Sufletul Universal întreține viața tuturor creaturilor, ea le hrănește, le potolește setea, ele primesc fără încetare ceva din acest belșug. De ce să nu ne inspirăm și noi din această generozitate străduindu-ne să împărțim cu alții tot ce posedăm? Îi sus spunea: „*În dar ați luat, în dar să dați*”. Da, fie că este vorba despre frumusețe, inteligență, bogăție, o înzestrare artistică, cunoaștere, trebuie să facem astfel ca să le împărțim cu ceilalți. Trebuie să luăm din fiecare lucru numai o parte: o pătrime; da, acea pătrime ce revine pământului, așa cum v-am explicat într-o zi. De rest trebuie să îi facem să beneficieze pe ceilalți. Orice altă conduită este contrară legii divine și face imposibile schimburile dintre pământ și Cer.

Necunoașterea acestei legi este originea necazurilor pentru mulți oameni. Da, aceasta vă uimește? Fiindcă ei nu știu să folosească ceea ce posedă, așă oameni bogați și ghiftuiți se plictisesc! în ciuda

caselor, parcurilor, călătoriilor, recepțiilor, ospetelor lor, ei se plictisesc. Iar plictiseala este uneori primul pas pe calea ce duce la crimă.

Nu ne putem încrede nici într-o persoană inteligentă și simpatcă, dacă ea își pune interesul personal pe primul plan. La un moment dat, se produce neapărat un eveniment ce nu intră în calculele sale, și atunci ea se comportă într-o manieră ce nu este deloc inteligentă, nici simpatcă. Mai mult, o ființă incapabilă să consimtă la unele renunțări nu este niciodată cu adevărat satisfăcută: desigur, ea este mulțumită într-un fel în clipa în care obține succesul, distracțiile sau confortul dorit; dar atunci când se lovește de greutăți, cum este lipsită de niște posibilități interioare să le depășească, ea devine insuportabilă.

Trebuie să păstrați în gândul vostru mereu un loc pentru ceilalți, știind că, de fiecare dată când nu vă străduiți să acționați cât puteți de bine, există undeva în lume ceva ce se înnegurează, compromis de greșeala voastră. Iar „a acționa bine” nu presupune neapărat să aduceți un ajutor material, nu, ci a vă gândi la consecințele pe care gândurile, sentimentele, faptele, intențiile voastre le pot avea asupra ființelor. La ce folosește să oferiți o sumă de bani cuiva, dacă prin sugestiile voastre, prin comportamentul vostru îl determinați să îi cheltuiască într-o manieră ce nu îi va fi de folos? Există atâtea soluții pentru a-i ajuta pe oameni! Aceste soluții trebuie să le găsiți, știind că nimic din ceea ce faceți bun nu se pierde, l-ai de îndată ce l-ați făcut, nu vă mai gândiți la el, și mai ales nu așteptați nimic în schimb. Fiți asemenea soarelui care luminează, încălzește și însuflețește toate creaturile: el nu se întreabă dacă acestea îi sunt recunoscătoare. Cele mai multe nu sunt nici conștiente de ceea ce au primit.

Veți spune: „Dar atunci când am lucrat, când am ajutat într-un fel sau altul pe cineva, a primi ceva în schimb nu constituie nicio nedreptate!” Da, este drept, dar iubirea, iubirea ce vă îndeamnă să dați fără să așteptați nimic se află deasupra justiției. Justiția locuiește deja în om, iubirea încă nu. Chiar răufăcătorii pot avea, într-o anumită manieră, sensul dreptății, chiar și animalele. Și câte crime s-au comis pentru a restabili o așa-zisă dreptate!

Ați ajutat pe cineva și, în numele dreptății, vă gândiți că într-o manieră sau alta el vă datorează ceva. Iar dacă vă încăpățânați să așteptați ceva ce poate nu va veni, deveniți nemulțumiți, nervoși, vreți

chiar să vă răzbunați. Din ce cauză mestecați acum aceste sentimente ostile? Din cauza binelui pe care l-ați făcut! Este oare inteligent? De ce nu căutați să păstrați bucuria trăită făcând binele? Așteptând o recunoștință sub orice formă ar fi, vă limitați, vă înnegurați. Acționați numai când simțiți că ceva este folositor și bun. Nu așteptați nimic în schimb și veți trăi în libertate, în lumină, deoarece soarele vă va marca cu semnul său.

Iubirea este acea capacitate de a smulge din noi înșine ceea ce ne este mai scump și a-l oferi. Dar această calitate se exprimă foarte rar. Observăm mai degrabă niște ființe preocupate să se războiască pentru a păstra ce posedă și a acapara, dacă pot, ce aparține altora. Este oare înțelept să pierdem atât timp și energie când vom fi obligați în curând să lăsăm totul? Ei da, într-o bună zi apare moartea, și fie că omul vrea sau nu, ea îl depozitează dintr-odată de tot. De ce nu a învățat el să dea înainte de clipa sfârșitului? În acel moment, el părăsește totul, de voie, de nevoie. Îi rămân numai lumina și bucuria dobândite știind să ofere.

Adevărata viață se găsește în lucrarea dezinteresată, această viață intensă ce vă menține legați de Cer chiar în mijlocul zarvei terestre. Când sunteți convinși că lucrați pentru o cauză dreaptă și nobilă, nimic nu trebuie să vă tulbure, nici batjocura, nici critica care, fără îndoială, nu vor lipsi. Dacă veți aștepta părerea altora pentru a, acționa, dacă le veți aștepta aprobarea, nu veți reuși mare lucru. Iar ei sunt atât de schimbători! Într-o bună zi vă aprobă, iar după o vreme, nu se știe de ce, ei vă critică și se îndepărtează de voi.

Există în viață unele perioade de succes în care ești recunoscut, apreciat de alții, și alte perioade când ești dat la o parte. Dacă nu ești obișnuit cu ideea iubirii, a unei lucrări dezinteresate, riști să te cufunzi în descurajare și amărăciune. Dar dacă cunoști legea, îți spui: „Eu am efectuat o lucrare în trecut și, îndeplinind-o, am dobândit câteva calități. Acum mă confrunt cu niște condiții noi și trebuie să îndeplinesc cu siguranță o altă lucrare pentru a dezvolta alte calități”. Numai astfel stăpânești situația.

În fiecare împrejurare, această lumină vă permite să învingeți greutățile, fiindcă știți să vă păstrați voința și decizia intacte, adică esențialul. Nu trebuie să ratați ocazia de a face bine nici în cele mai potrivnice condiții; datorită acestor strădanii, o cale se va deschide în inima și sufletul vostru. Să nu vă mulțumiți prea repede cu ce ați

realizat: trebuie să treacă multă vreme pentru a transforma dorințele inimii arzându-le la focul sacrificiului, așa cum cărbunele ars se transformă în flacără.

Dumnezeu ne judecă după inima noastră. Acolo unde lumea pământească nu este capabilă să ne recompenseze, Dumnezeu o va face. Fiindcă binele nu rămâne niciodată fără recompensă. Să nu vă așteptați însă ca el să vă revină neapărat sub forma pe care ați făcut-o. El poate reveni sub niște forme complet diferite pe care nu le puteți cunoaște dinainte. Ați dat o sumă de bani și așteptați să primiți tot niște bani? Poate că primiți sănătatea, prietenia, speranța, inspirația... sau senzația de a fi un adevărat fiu al Domnului, fiindcă 1 asemenea Tatălui vostru Celest dați fără să așteptați nimic în schimb. Legea justiției este o lege cosmică pe care nimic și nimeni nu o poate nesocoti. O înțelegere greșită a acestei legi a justiției îi descurajează pe oameni să facă bine. Le este frică să nu se profite de ei. Nu, nu trebuie să le fie frică.

Cerul nu rezistă în fața celui care a înțeles valoarea iubirii dezinteresate. Zi și noapte el îi recompensează. Și chiar atunci când este jignit, el face ca să simtă această jignire ca o recompensă.

Sunteți surprinși, nu puteți admite așa ceva? Pentru că nu ați trăit încă această experiență. Ceea ce vreau să vă fac să înțelegeți este că Dumnezeu a construit universul astfel încât, dacă suntem lipsiți de ceva într-un anumit plan, ne este dat în altul, uneori de o mie de ori mai mult decât știm să fim atenți. Acela care cunoaște secretul iubirii și al sacrificiului dă tot și primește tot.

Veți spune că există cazuri în care unele persoane care doreau să ajute în mod sincer pe altele au fost atât de mult înșelate, exploatate, încât au pierdut totul. Evident, dar atunci când vă vorbesc despre iubirea dezinteresată pentru alții, eu nu vă sfătuiesc să vă lăsați pradă porcilor. Ca acea ghindă din fabulă care a căzut pe marginea drumului: animată de sentimente altruiste, ea dorea să plece să ajute lumea. Tatăl ei, stejarul i-a spus: „Ești mică și vulnerabilă. Fii prudentă, începe prin a te ascunde în pământ, rădăcinile vor crește, și atunci când vei deveni mare, vei fi folositoare”. Ghinda răspunse: „Tu ești o ființă fără inimă, eu sunt plină de iubire pentru creaturi, doresc să le ajut”. Dar iată că un porc care trecea pe acolo a văzut-o și a înghițit-o.

Înainte de a dori să ajutați întreaga lume, trebuie să vă înfigeți profund rădăcinile în sol, să deveniți un arbore care va da flori, fructe,

umbra sa și într-o bună zi chiar lemnul său. Există niște sacrificii inutile și lipsite de sens. A da, a ajuta se învață, nu este de ajuns să ai o inimă darnică. Așa cum, pentru a deveni un adevărat înțelept, trebuie să dezvolți niște calități ale inimii, tot așa, acela care dorește să-și exprime iubirea trebuie să aibă și niște calități mentale, precum discernământul.

Dar cum să dobândim acest discernământ? Fiind dezinteresați, deoarece dezinteresul oferă omului capacitatea de a vedea limpede; în timp ce egoismul, lăcomia îi pun un vâl pe ochi. Atunci când suntem obsedați de interesul nostru egoist, vedem ce se întâmplă în jurul nostru ca prin niște geamuri ce deformează. Și cum nu vedem realitatea așa cum este, ceea ce credem că facem în interesul nostru, îl facem în detrimentul nostru. Ei da, fiind egoiști nu ne punem neapărat la punct afacerile.

Eu nu vă voi sfătui niciodată să vă dedicați altora fără discernământ. Nu vreau să vă văd niște victime, vreau să vă văd în liniște, în lumină și bucurie, iar această liniște, această lumină, această bucurie, știu că le veți găsi oferind. Fiindcă fiecare sacrificiu imprimă în noi semnul soarelui. Să nu uitați niciodată că există o legătură între lumea de jos și cea din înalt: atunci când înfăptuiți ceva aici, jos, pe pământ, provocați ceva identic în înalt, în Cer. Ceea ce dați vi se va înapoia într-o bună zi, în timp ce tot ce păstrați pentru voi se va pierde.

Cât timp puteți păstra o stare de bucurie?... A doua zi, sau chiar după câteva ore deveniți triști. Gândiți-vă deci să oferiți și bucuriile voastre. Adresați-vă Domnului, Mamei Divine, tuturor entităților celeste care vor ști cum să le păstreze, să le ocrotească, și spuneți: „Oh Doamne, oh Mamă Divină și voi entități celeste, simt o mare bucurie! Dar nu știu ce să fac cu ea și mi-e frică să o pierd. Atunci, eu v-o ofer, folosiți-o pentru binele altor creaturi”. Astfel ea va fi păstrată. Iar dacă doriți să vă ocrotiți iubirea, încredințați-o deopotrivă acestor entități celeste.

Articol XI. Cap. 11 – „Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru”.

În relațiile lor cu ceilalți, în mod conștient și mai ales inconștient, oamenii caută să fie serviți în toate modalitățile. Ei au tendința să considere că ceilalți se află acolo numai pentru a răspunde nevoilor lor, a-i ajuta, a-i înțelege, a le împărtăși părerile, gusturile... sau scârba. Iar mulți caută să facă din părinții, prietenii, colaboratorii

lor, niște instrumente ale reușitei personale! Cocoțați pe pedestalul lor, ei se impun ca niște stăpâni în fața servitorilor lor, și păzea celui care nu se supune și încearcă să dea dovadă de independență!

Oare aceste persoane care au atâta nevoie să se impună au reflectat bine la puterea exemplului? Vă întrebați ce rol are exemplul în acest caz... Ei bine, este foarte simplu. Acela care încearcă să îi domine pe ceilalți își face mulți discipoli. Toate persoanele din anturajul său cărora el pretinde că le comandă, îl observă, iau notă și rețin lecția pe care este pe cale să le-o dea prin comportamentul său. Da, în mod inconștient, el este profesorul lor și nicio lecție nu se pierde.

Încet-încet, bine instruiți, acești „discipoli” încep să acționeze ca maestrul lor, mai întâi în raport cu alte persoane, și apoi în aceeași măsură față de el. Atunci situația se complică: maestrul învață că aceia pe care îi credea devotați intereselor sale sunt pe cale de a complota contra lui. El își imaginează că i-a supus și iată că revolta mocnește. Oare înțelege el că acesta este rezultatul lecțiilor pe care le-a dat? Adesea nu, din contră, el se încăpățânează să dorească să îi supună, provocând din ce în ce mai mult dezordine și consternație în jurul său; până în ziua în care, estimând că a mers prea departe, ceilalți îl izgonesc. Iar atunci se observă numai un biet nefericit care se plânge că a fost trădat și care se gândește la sinucidere.

Necazul oamenilor este că nu-și dau seama că ideea ce și-o facdespre ceea ce trebuie să îi satisfacă, și maniera în care procedează pentru a o obține, îi va duce la sărăcie și chiar la autodistrugere. Și astfel ei se încăpățânează... până la distrugerea finală. Poate nu totdeauna degradarea materială, ci ruinarea spirituală, pentru ei și uneori și pentru anturajul lor influențat de exemplul lor.

Fiecare constituie un model pentru ceilalți. Adoptând atitudinea unui servitor sau cea a unui dictator, nu se obțin desigur aceleași rezultate. Dacă vă puneți în slujba altora cu înțelepciune și generozitate, unii se vor inspira din lecțiile voastre, și atunci când vor dori să le aplice, voi veți fi primi beneficiari. Este normal să apreciați simpatia, iubirea și chiar ajutorul celorlalți, dar le veți obține numai dacă începeți prin a da voi înșivă exemplul. Pentru ce este bun cât și pentru ce este rău, veți culege într-o bună zi roadele a ce ați semănat.

Morala este bazată pe un principiu foarte simplu fiindcă el stă chiar la baza agriculturii: recoltăm ceea ce semănăm. De la părinți

până la șeful statului, de la educatori la tot felul de responsabili, fiecare trebuie să mediteze la această lege și să înțeleagă cât de avantajos este să devii un servitor în loc să joci rolul unui stăpân... sau al unei stăpâne.

Viața cuplurilor este deseori o serie de confruntări: cine dintre cei doi se va impune? Ei bine, și în acest caz soțul trebuie să-și servească soția fiindcă ea îi este discipol și îl va imita; iar soția trebuie să-și slujească soțul, fiindcă acesta îi este deopotrivă discipol și va lua exemplul de la ea. Dacă cei doi rivalizează în dorința de a domina, ei se pregătesc pentru niște lupte interminabile; în timp ce, dacă ei rivalizează în dorința de a se ajuta, va fi împărăția lui Dumnezeu. În împărăția lui Dumnezeu există numai servitori: îngerii, arhanghelii și toate ierarhiile spiritelor luminoase... Dumnezeu este singurul Maestru. Numai pe pământ se întâlnesc niște creaturi care au neapărat nevoie de servitori, și uneori chiar de sclavi, și cele care nu reușesc prin propriul merit, caută să se impună prin violență sau prin viclenie.

Dar de câte ori cel care așteaptă să fie servit riscă să fie dezamăgit! Fiindcă este foarte rar să primim de la oameni exact ce ne-am dorit. Ascultați-i pe cei care au servitori acasă sau care așteaptă mereu ceva de la anturajul lor. În loc să fie satisfăcuți, ei se plâng: lucrarea nu s-a făcut cum trebuie, obiectele nu au fost puse la locul lor, nu li s-a adus exact ce au cerut, când trebuia sau în felul în care o doreau. Motivele de a se plânge există din plin.

Dacă aveți cu adevărat de cerut ceva altora, încercați cel puțin să nu fiți prea exigenți. Dar mai ales, înțelegeți o dată pentru totdeauna că pentru a fi fericiți, voi trebuie să vă puneți în slujba altora, deoarece atunci faceți să țâșnească în voi un izvor de energii încă necunoscute, iar aceste energii sunt inepuizabile.

Se poate întâmpla ca unele persoane să vă propună serviciile lor, de ce nu? Dar dacă acceptați, să știți că aceasta nu se va petrece neapărat așa cum vă închipuiți. Și în orice caz, vă veți simți mai fericiți căutând să le fiți voi utili. Desigur, în funcție de posibilitățile voastre, fiindcă trebuie să începeți prin a fi conștienți de ceea ce sunteți capabili. Dar de îndată ce ați lămurit acest aspect, în tot ce faceți, gândiți-vă cum puteți să îi ajutați pe ceilalți. Ce mai contează apoi dacă ei nu sunt recunoscători, dacă nu realizează ce ați făcut pentru ei? Voi sunteți fericiți fiindcă știți. Restul nu este important, poate că ceilalți vor înțelege într-o bună zi.

Oare copilul știe ce face mama sa pentru el? Ea se află în întregime în slujba acestei mici ființe care cere întreaga sa atenție, care strigă, plânge, o trezește noaptea. Cu răbdare, cu iubire, ea îl ia în brațele sale pentru a-l hrăni, a-l legăna, a-l adormi. Ea nu așteaptă ca el să îi mulțumească, fiindcă ea este fericită consacrandu-se copilului ei. Dar mult mai târziu, într-o bună zi, când acest copil a crescut și își dă seama de toate aceste sacrificii ale mamei sale, el o copleșește cu atenția sa și o poartă în inimă ca o divinitate.

De la bun început, este adevărat că ideea de a-i servi pe ceilalți nu este foarte atrăgătoare, este chiar umilitoare. Fiindcă se nesocotește ce înseamnă adevăratul serviciu. Nu știm ce să servim la oameni: eul lor inferior (gustul lor pentru bani, putere, plăceri) sau Eul lor Superior (aspirațiile lor către lumină). S-au văzut în istorie bărbați și femei care s-au pus în slujba unor oameni pe care îi urau, pentru a-i atrage pe aceștia pe niște căi ale pierzaniei, devenind astfel instrumentele prăbușirii lor. Ei au servit astfel eul lor inferior. În timp ce serviciul despre care vă vorbesc aici este cel al Eului Superior.

Trebuie să serviți Eul Superior, divinitatea ființelor. De ce a spus Iisus în Evanghelii: „Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru?” Fiindcă pentru a fi capabil să servești divinitatea la creaturi, trebuie să fii tu însuși foarte mare. Acela care este mare nu se simte niciodată minimalizat, umilit, să se pună astfel în slujba celorlalți, deoarece grandoarea sa este cea a spiritului.

Spiritul nu se simte niciodată umilit atunci când se infiltrează în materie pentru a o lumina, a o însufleți. Deci, nici voi nu trebuie să vă simțiți minimalizați când vă puneți în slujba celorlalți pentru a-i ajuta să vadă mai limpede, să găsească cele mai bune soluții la problemele lor, chiar atunci când aceste probleme vi se par nesemnificative. Dacă sunteți conștienți de puterea spiritului vostru, nu vă veți teme niciodată să vă coborâți la nivelul celor mici, slabi și neștiutori, veți ști că nimic nu vă va face să vă pierdeți noblețea, adevărata voastră măreție.

Iisus a fost mare fiindcă a știut să fie foarte mic. El nu a cerut niciodată să se plece cineva în fața sa și să-l servească; el a devenit umilul servitor al tuturor. Și asemenea lui Iisus, cel care a reușit să atingă un grad de evoluție excepțional nu trebuie să găsească în măreția sa un pretext de a se impune altora. Cu cât devii mai puternic, cu atât mai mult trebuie să se comporți cu umilință. Aceasta înseamnă

să fii mare.

Trebuie să recunoaștem că a găsi lumina este deja mult, dar nu suficient. Apoi, este problema de atitudine, de comportament. Nicio cunoaștere, nicio putere spirituală nu trebuie folosită pentru a-i domina pe alții. Fiecare să se înalțe cât de sus este capabil, dar numai în interior; în exterior nu trebuie să te cocoți pe un pedestal. Ce sens are să te înalți, dacă apoi dorești să-ți zdrobești semenii? Numeroși profeți, convinși că dețineau adevărul, au tăiat niște capete. Deținerea adevărului nu a conferit nimănui niciodată acest drept.

Ce să mai spunem despre Biserica care a trimis la rug atâtea ființe minunate și a incendiat orașe întregi, în loc să se arate umilă și înțelegătoare? Ea voia, chipurile, să salveze sufletele, dar adesea acesta constituia un pretext pentru a le supune puterii sale. Trebuia ca întreaga lume să o privească ca reprezentanta lui Hristos pe pământ. Ei bine, ea a comis astfel cea mai mare greșală. Ce a câștigat cu o asemenea atitudine? În Bulgaria, noi spunem: „Chiar dacă hogea s-a urcat în vârful minaretului, el cântă mereu aceeași melodie”.

Adevărul este încărcat de o energie incomensurabilă, dar trebuie acoperit cu grijă pentru ca alții să îl poată primi și digera fără ca să producă daune. Înțeleptul manifestă puterea pe care i-o dă adevărul prin iubire, bunătate, blândețe.

Dacă doriți atât de mult să deveniți un maestru, începeți prin a vă impune acestor servitori care sunt celulele voastre. Dețineți milioane de mici servitori care sunt în același timp discipolii voștri. Da, fiindcă celulele voastre vă observă deopotrivă și apoi vă urmează exemplul. Exersați-vă asupra acestor discipoli. Asupra lor autoritatea voastră poate fi totală. Comandați, ordonați atât cât doriți pentru ca ele să contribuie la sănătatea voastră fizică și spirituală. Dar, pe de altă parte, deveniți pretutindeni niște servitori.

Articol XII. Cap. 12 – Recunoștința, sursă de lumină și bucurie

Mergeți pe stradă și, fără un motiv anume, vă simțiți dintr-odată cuprinși de un fel de dilatare care vă face pasul mult mai ușor. Atunci, nu numai că veți avea un interes, o încântare față de tot ce nu ați remarcat până atunci, dar trecătorii vă vor părea atât de simpatici încât vă vine să le zâmbiți pentru a împărtăși cu ei această bucurie, această veselie subită ce v-a copleșit. Nu căutați motivul, pentru că bucuria fără motiv este adevărata bucurie, la fel cum tristețea fără cauză este adevărata tristețe.

Eu nu spun că nu avem motive obiective pentru a fi veseli sau motive obiective pentru a fi triști. Adevărata veselie este chiar o dispoziție a sufletului care, dincolo de greutate, de obstacole și supărări, simte viața ca un dar al Domnului și este plină de recunoștință. În timp ce adevărata tristețe este o dispoziție psihică care orbește ființa în fața tuturor lucrurilor frumoase și bune, astfel încât ea vede peste tot numai niște motive de chin.

Dacă doriți să primiți deseori această vizită a bucuriei, cultivați recunoștința, recunoștința față de Creator, față de natură și față de oameni. Și chiar dacă nu aveți niciun motiv de a vă bucura, bucuria vă va lua prin surprindere, ca atunci când prietenii vă fac o surpriză printr-o vizită neașteptată.

Veți spune că, pentru a simți nevoia de a mulțumi, trebuie să aveți un motiv. Nu, mulțumiți, atâta tot, fără să vă puneți întrebări despre motivul pentru care trebuie să mulțumiți. Dacă doriți să simțiți această bucurie fără motiv care dă existenței voastre o salvare, o culoare, o lumină, învățați să mulțumiți și fără vreun motiv. Bineînțeles, motivele pentru a mulțumi nu lipsesc; puteți să îi mulțumiți lui Dumnezeu pentru viața pe care ați primit-o, această viață ce vă permite să descoperiți atâtea bogății; puteți mulțumi pentru bucuria de a fi sănătoși, de a avea o familie, copii... Și gândiți-vă la toate întâlnirile neplăcute, la toate accidentele ce s-ar fi putut întâmpla într-o zi și de care ați scăpat. De exemplu, atunci când reveniți sănătoși și teferi dintr-o călătorie cu mașina, vă gândiți să mulțumiți? Atâtea accidente se pot întâmpla pe un drum, și uneori dintr-o nimica toată!

Pronunțarea cuvântului „mulțumesc” este ca o sursă de lumină, de pace și bucurie pe care o faceți să țâșnească în suflet. Iar această sursă vă inundă toate celulele. Încet-încet, veți simți cum ceva în voi se însuflețește, se întărește, se luminează. Și dacă într-o zi aveți de înfruntat mari încercări, nu numai că nu vă veți scufunda, dar veți fi capabili să continuați să mulțumiți; această capacitate de a mulțumi în clipa încercărilor vă va ajuta să le depășiți.

Câte lucruri bune ne vin dintr-un sentiment de recunoștință, și câte rele decurg din nerecunoștință! Fiindcă aceasta merge mult mai departe de acel sentiment pe care îl trăiți la un moment dat. De îndată ce introduceți în voi un sentiment de recunoștință și îl întrețineți pentru a-l face să crească, el nu se limitează la o existență pasivă. Datorită legii afinității, el atrage prin vibrațiile sale niște impresii, niște

senzații care îi seamănă. Toate binecuvântările vă vin deci din acest mărunț lucru: o mișcare de recunoștință.

În tot ce vi se întâmplă, supărările ca și bucuria, există ceva de descoperit pentru împlinirea voastră, pentru înțelegerea vieții. Iar această recunoștință este cheia ce deschide porțile adevăratei cunoașteri. De aceea dimineța, la trezire, înainte de a vă gândi la ceva, spuneți: „Doamne, mulțumesc că mi-ai dăruit și astăzi o zi de viață pentru a Te putea servi și a-ți îndeplini voința, pentru slava ta și venirea împărăției tale pe pământ”. Prin aceste câteva cuvinte, vă puneți sub protecția Cerului, veți da o bună orientare tuturor acțiunilor voastre în acea zi și veți găsi cea mai adecvată atitudine în fața tuturor evenimentelor ce pot surveni. Fiindcă nu este de ajuns să spuneți „Mulțumesc Doamne” în momentul în care aflați o veste bună sau primiți ceva ce vă face bine. Peste tot și mereu trebuie să învățați să mulțumiți.

Adevărul este că, în momentul în care evenimentele se produc, nu putem ști dacă în timp ele ne vor fi favorabile sau ostile. Câte circumstanțe pe care oamenii le considerau fericite au constituit în final cauza scufundării lor, în timp ce niște încercări s-au dovedit extrem de binefăcătoare pe o perioadă mai lungă! Nu putem judeca pe moment fericirea sau nefericirea; pentru a ne pronunța, trebuie să așteptăm consecințele îndepărtate ale fiecărui eveniment.

Înțelepciunea constă în a considera deci greutatea și încercările ca pe niște urmăritori pe care Dumnezeu ni i-a pus pe urme pentru a ne obliga să mergem pe căi pe care vom face mari descoperiri. Fără acești urmăritori, noi nu ne-am mișca și am rămâne neștiutori și slabi. Câte comori ne așteaptă astfel! Acela care începe să se plângă sau să se revolte în fața fiecărei neplăceri, va trece pe lângă aceste comori fără să le observe.

Această filosofie trebuie să devină pentru voi o a doua natură. În fața fiecărei situații neplăcute sau dureroase, obișnuiți-vă să vă spuneți că, poate la capătul drumului, vă așteaptă ceva fericit. Deoarece pentru moment nu știți care va fi urmarea, nu vă pierdeți vremea în plângeri sau revolte, mulțumiți mai degrabă Cerului. Spunând „mulțumesc”, eliberați în voi niște energii care vă ajută să rezistați. Iată puterea cuvintelor de mulțumire: ea se înhamă deja de obstacolul ce este pe cale să apară și neutralizează otrăvurile pe care tristețea, furia, descurajarea voastră încep să le fabrice.

Nimic nu este mai greu decât să te pronunți asupra naturii evenimentelor ce se produc. Este adevărat pentru ce ni se întâmplă nouă și altora, fiindcă nu cunoaștem nici trecutul, nici viitorul. De exemplu, vă aflați în fața cuiva care a căzut pradă unui viciu ce îl distruge: poate fi alcoolul, drogul, excesele, jocul de cărți etc. Vă spuneți că trebuie să îl ajutați să scape. Este desigur un sentiment curat și vă străduiți să îl scoateți din acea stare. Nu reușiți și sunteți dezamăgiți. Spuneți-vă atunci că acest viciu, căruia i-a căzut pradă, îl împiedică poate să comită alte fapte mai grave.

Da, există ființe locuite de geniul răului: ele au comis într-o existență anterioară niște fapte criminale; în această existență, legile kharmei le-au condamnat să rămână sclavele unei pasiuni, iar această pasiune le îndepărtează de la niște activități în care ele puteau deveni mai periculoase. Cuprinse în întregime de aceste pasiuni, ele nu mai pot face atât de mult rău, sunt ca și anesteziate. Da, este foarte greu să interpretăm situațiile și evenimentele prezente, fiindcă nu cunoaștem nici trecutul, nici viitorul. O idee asemănătoare a dezvoltat-o și Voltaire într-o povestire filosofică: *„Zadig sau destinul*

Să ne întoarcem însă la voi și la cea mai bună metodă de a înfrunta dificultățile. Deoarece nu cunoașteți motivația celor întâmplate, obișnuiți-vă să mulțumiți Cerului. Chiar dacă nu aveți niciun motiv obiectiv de a mulțumi, spuneți: „Mulțumesc Doamne... Mulțumesc Dumnezeu meu”. Aceasta trebuie să apară într-un mod normal, fără să vă folosiți voința, exact ca și cum ați respira.

Cu mult timp în urmă, în Bulgaria, călătoream împreună cu un prieten. Era seară, și am ajuns într-o gară fără a avea posibilitatea de a ne continua călătoria. Un acar care lucra acolo ne-a propus să ne găzduiască în gară. A doua zi dimineată, când m-am trezit, l-am văzut cum muncea. Se observa că era beat, dar se achita în mod foarte conștiincios de sarcinile sale, și îi saluta prietenos pe șefii de tren care treceau. Am vorbit puțin cu el, l-am descusut, și mi-a explicat că era atât de obișnuit cu această muncă încă din tinerețe încât o putea îndeplini cu exactitate, chiar dacă băuse. Era un bărbat foarte curajos și nu l-am uitat. Vedeți, uneori nu poți obține nimic de la niște oameni foarte serioși, și este mai bine să te adresezi unui om beat care își iubește meseria!

Evident, eu nu vă sfătuiesc să îl imitați în ceea ce privește băutura. Dar, asemenea lui, obișnuiți-vă să vă îndepliniți cu

conștiinciozitate treburile zilnice. Iar sarcina voastră zilnică constă în a fi mereu recunoscători Domnului, orice s-ar întâmpla. Fie că sunteți sau nu conștienți, mulțumiți, fiindcă aceasta oricum se înregistrează. Mulțumind, purificați și luminați atmosfera în voi și în jurul vostru. Mulțumiți deci imediat, în mod spontan, automat; veți avea apoi destul timp să vă amintiți de ce și cum ați mulțumit.

Da, mulțumiți mereu și pentru tot... chiar și pentru binele pe care îl faceți. Vă spuneam că nu trebuie să așteptați niciodată ca faptele voastre bune să fie recunoscute. Uneori este foarte dificil: chiar dacă nu vă așteptați să primiți ceva în schimb, sperați cel puțin să vă fie apreciată modalitatea de acțiune. Or, nu este mereu cazul; uneori primiți chiar niște reproșuri. Veți depăși decepțiile, tristețea ce o puteți simți, fiind la rândul vostru recunoscători că ați putut fi folositori. Deci, atunci când faceți ceva bun pentru alții, aceștia nu trebuie să vă fie neapărat recunoscători. Voi trebuie să le mulțumiți pentru că ei v-au oferit ocazia de a vă manifesta nu numai bunătatea, generozitatea, ci și înțelepciunea, inteligența voastră, și alte calități și însușiri ce trebuie puse la lucru atunci când vrei să sari în ajutor.

Trebuie să cunoaștem multe adevăruri, pe care cei mai mulți oameni o neglijează, dacă dorim să pășim cu adevărat pe calea luminii. Ei socotesc că noi ne ocupăm aici de niște nimicuri lipsite de importanță. Ah da, niște nimicuri, dar întreg universul este constituit din toate aceste mici lucruri: niște atomi, niște electroni pe care nici nu îi putem vedea. Aceste lucruri mici sunt elementele indispensabile pentru a crea și a întreține viața.

De exemplu: vă lipsește ceva, cineva, suferiți și sunteți gata să vă plângeți. În acel moment, opriți-vă deodată, și treceți în revistă tot ce posedăți. De ce constatarea unei nevoi, a ceva ce vă lipsește, trebuie să vă întunece deodată privirea? Mulțumiți zilnic Domnului fiindcă soarele răsare... Mulțumiți Domnului pentru aer, apă, lumină... Mulțumiți Domnului pentru tot ce puteți vedea, asculta, gusta, înțelege. Mulțumiți Domnului că v-a dăruit capacitatea de a intra în legătură cu El și cu toate entitățile celeste. Veți spune: „Dar Dumnezeu nu are nevoie de recunoștința noastră!” Ba da, El are nevoie pentru noi, nu pentru El. El are nevoie ca aceste ființe pe care le-a zămislit și care trăiesc în El să fie conștiente de ceea ce posedă, fiindcă sunt copiii lui, moștenitorii lui. A nu recunoaște înțelepciunea și iubirea Domnului produce niște dezacorduri în armonia cosmică.

A ști să mulțumești este dovada că ești conștient, că ai observat, că ai înțeles. De aceea recunoștința este o virtute atât de esențială. Dacă oamenii nu știu să mulțumească, este pentru că ei ațipesc, nu au învățat să privească, să asculte, să simtă ființele și lucrurile. Din punct de vedere psihic, cei cinci simțuri ale lor sunt anesteziate. Atunci când se trezesc dimineața, oare câți dintre ei se gândesc să spună: „Eu sunt viu! Doamne, trimite-mi o rază din mărinimia ta ca să fiu conștient de tot ceea ce Tu mi-ai dăruit”?

Iar când vă priviți dimineața în fața oglinzii, de ce să nu vă bucurați că aveți o frunte, doi ochi, păr?... La ce vă gândiți dimineața în fața oglinzii?... Iar în clipa în care dați drumul apei în chiuvetă sau la duș, la ce vă gândiți?... Apoi vă vedeți soția, copiii... Veți spune că poate nu aveți. De acord, dar plecând de acasă, întâlniți totuși pe cineva. La ce vă gândiți privindu-l?... Toate ființele care trăiesc lângă voi, ca și cele pe care le întâlniți, se află aici pentru a vă face să reflectați, pentru a vă dezvolta sensibilitatea. Când veți învăța să vă bucurați și să mulțumiți pentru toate aceste bucurii inepuizabile ale vieții, ca să deveniți voi înșivă mai vii?

Acela care știe să se bucure va ridica o piatră de pe drum și va spune: „Priviți ce am găsit!” Pentru el, această piatră este o mărturie a creației lumii: strângând-o în mână sa, el simte miliardele de ani scurși și forțele ce au acționat asupra ei până când a devenit o piatră pe un drum. Iată niște experiențe de făcut!

Nu v-ați întrebat niciodată cum puteți participa la viața naturii? Vedeți soarele, luna și stelele răsărind și apunând... Observați scurgerea anotimpurilor, dar ce ați învățat despre trecerea lor? Primăvara, vara, toamna, iarna, cele patru anotimpuri sunt porțile ce se deschid privind misterele numelui Domnului, cele patru litere, Iod He v-au He, יהוה care se află în legătură cu cele patru elemente.

Pe cercul zodiacal, primăvara începe cu Berbecul, semn de foc; vara începe cu Racul, semn de apă; toamna cu Balanța, semn de aer, iar iarna cu Capricornul, semn de pământ. Intrarea în fiecare anotimp se face deci sub semnul unuia dintre cele patru elemente. Berbecului, focului, corespunde litera Iod >; Racului, apei, îi corespunde litera He n; Balanței, aerului, îi corespunde litera v-au l; iar Capricornului, pământului, îi corespunde cel de-al doilea He n. Fiecare în anotimpul său, cele patru elemente găsesc o cale liberă de manifestare. Astfel, unul după altul, într-un an, focul, apa, aerul și pământul își spun

cuvântul.

De ce oamenii se simt atât de des ca niște străini pe pământ? Fiindcă nu știu ce să facă pentru a fi cunoscuți de el. Pământul îi hrănește, îi crește, ei îi străbat drumurile în toate direcțiile, fără să se gândească să îi trimită recunoștința și iubirea lor. Vreți ca pământul să vă recunoască? Când vă plimbați prin natură, opriți-vă din când în când, așezați-vă mâna pe ea, mângâiați-o și spuneți-i: „Oh, Pământ, mama mea, îți apreciez atât de mult soliditatea, generozitatea! Prin respectul meu, prin recunoștința mea, prin iubirea mea, eu doresc să-ți înapoiez câte puțin din tot ce îmi dai”. Astfel el vă va recunoaște și nu vă veți mai simți ca un sărman nefericit aruncat pe un teren străin, ci în patria voastră ca niște fii și fiice ale Domnului.

Iar în acel moment, gândiți-vă deopotrivă să respirați profund, conștient, adresându-vă îngerului aerului. Spuneți-i: „Oh, mult iubit înger al aerului, tu care ești un servitor frumos și puternic al Domnului, pătrunde-mă cu răsuflarea ta, alungă-mi impuritățile din plămâni, din inimă, din creier și așază în mine armonia astfel ca să devin ca tine un servitor”. Și fiindcă îngerul aerului se află peste tot, dirijând toți curenții care străbat atmosfera, pătrunzând în fiecare spațiu, el este foarte sensibil și vă aude. El dă atunci niște ordine ca să primiți câteva emanații din acest fluid foarte subtil numit eter, și vă simțiți ca și cum ființa vi se dilată și se înalță în spațiu.

Universul în care trăim nu ne este închis, noi facem cu el niște schimburi de tot felul: niște schimburi fizice, psihice, spirituale. În mod conștient sau nu, noi vibrăm, respirăm cu el, în el. Acest univers este un întreg, inteligent, organizat, și mai ales ierarhizat. Da, ierarhizat, de la regiunile cele mai dense, cele mai întunecate, până la lumea divină care este lumină pură. Și cum ființa umană este zămislită după chipul și asemănarea acestui univers, regăsim în noi aceleași regiuni, cu aceleași materiale, aceleași energii, aceleași entități.

Se pune acum o întrebare: ce atitudine trebuie să avem față de această ierarhie? Poate că nu o întrezăriți, dar această problemă este de o extremă importanță. Iar dacă oamenii se confruntă cu atâtea greutăți, se expun la atâtea suferințe, este pentru că ei nu au descoperit atitudinea adecvată față de această ierarhie din ei care este construită după imaginea ierarhiei cosmice al cărei vârf este Dumnezeu.

Ce înseamnă o atitudine? Un rezultat, o sinteză a ceea ce

suntem. Ea ne arată starea corpului nostru fizic, dar și a corpurilor noastre psihice și spirituale, cât și calitatea energiilor care circulă și lucrează în ele. Această atitudine ne plămădește, ne modelează; ea ne leagă de diferitele regiuni ale spațiului, iar dacă este constituită din respect, din iubire, și mai ales din recunoștință, ea atrage către noi curenții și spiritele lumii luminii.

Articol XIII. Cap. 13 – Pentru ca numele vostru să fie înscris în cartea vieții

În mai multe pasaje din Biblie se menționează o carte numită „cartea celor vii”. În această carte, care este desigur un simbol, sunt înscrise niște nume, și se spune de exemplu: *„Șterși să fie din cartea celor vii și cu cei drepți să nu se scrie”*. Sau: *„Cel ce biruiește va fi astfel îmbrăcat în veșminte albe și nu voi șterge deloc numele lui din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu și înaintea îngerilor Lui”*.

Veți întreba: „Dar cum putem ști dacă numele nostru este înscris în cartea celor vii?” Pentru a răspunde, voi folosi o comparație: veți ști dacă numele vostru este înscris în această carte, exact cum știți dacă este înscris în registrele unei organizații sau administrații. Ați dorit să vă abonați la un ziar: o secretară v-a notat numele și adresa și poștașul vă pune zilnic un nou număr din ziar în cutia poștală. Dacă vă schimbați adresa, faceți o cerere și el va sosi la noua adresă.

Deoarece primiți acest ziar, înseamnă că numele vostru este înscris undeva într-un fișier. La fel, când numele vostru este înscris în înalt, în cartea celor vii, este ca și cum ați fi abonați la un ziar, dar un ziar foarte special ce se adresează sufletului vostru, spiritului vostru, și care vă aduce zilnic o nouă cunoaștere, o mai bună înțelegere a lucrurilor, pacea, lumina, bucuria. Fericiți să fie deci toți cei al căror nume este înscris în cartea celor vii!

Aceia care figurează pe o listă nu pot fi uitați, oamenii o știu bine, ei care țin mereu niște registre. Diferența dintre registrele celeste și registrele pământene este că, pentru a fi înscris acolo sus, nu este de ajuns să faci o cerere; trebuie să o meriți prin lucrarea ta, prin strădaniile depuse, și atunci, fără chiar să ceri ceva, ești înscris. Cel care nu lucrează deloc nu este înscris nicăieri și nu primește nimic. Va proceda ca acel om care considera că este important să aibă o carte de vizită și, în lipsa altor titluri, a menționat după numele său... abonat la gaz și electricitate!” Da, și acesta este un abonament!

Trebuie să înțelegeți deopotrivă că, dacă cartea celor vii nu este o adevărată carte, numele înscris în această carte nu este nici cel al stării voastre civile. Cartea celor vii este un simbol al universului, iar dacă se spune că în această carte sunt înscrise niște nume, înseamnă că din punct de vedere al științei spirituale numele exprimă chintesența unei creaturi, el fiind o sinteză a întregii sale ființe.

Un pasaj din Evanghелиi ne istorisește că discipolii au venit să îi spună lui Iisus: „*Doamne, i și demonii ni se supun în numele Tău.*”, iar Iisus le răspunde: „*lată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpії, și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu vă va vătăma. Dar nu vă bucurați de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucurați că numele voastre sunt scrise în ceruri*”. Că numele sunt înscrise în ceruri sau în cartea celor vii este același lucru. Dar ce au înțeles discipolii din cuvintele lui Iisus? Dacă ar fi înțeles, ei ar fi avut un alt comportament în momentul arestării sale în grădina Ghetsimani. Or, se spune că în acel moment, „*toți ucenicii, lăsându-L, au fugit*”.

A călca peste șerpi și scorpioni este desigur o imagine, ea reprezintă biruința asupra „*puterii vrăjmașului*” „*și nimic nu vă va vătăma*” adaugă Iisus. Dar discipolii nu erau pregătiți, erau prea atașați de pământ, prea sensibili la seducțiile lumii. Cum puteau ei să suporte să-și vadă Maestrul arestat ca un răufăcător, în timp ce îl vedeau ca un învingător? Bazându-se pe o predicție a profetului Zaharia, ei credeau că el era regele iudeilor care trebuia să vină: nu era el din spița lui David? Iar dacă Iisus devenea rege, el ar fi deținut puterea, o putere ce ar fi împărțit-o cu ei. Dar Iisus nu avea nicio ambiție terestră. Când a fost adus în fața lui Pilat care l-a întrebat: „*Tu ești regele iudeilor?*” el a răspuns simplu: „*Tu zici*”. Pentru Iisus, adevărata împărăție era împărăția celestă, el nu confunda bunurile temporale cu bunurile spirituale, așa cum se poate observa în episodul în care fariseii îl interogau despre impozitul datorat Cezarului. Și nu confunda nici gloria umană cu slava divină. Dacă doriți și voi să deveniți niște adevărați discipoli ai lui Iisus, încercați să nu confundați pământul și Cerul. Și mai ales să nu vă gândiți niciodată că un legământ spiritual vă poate aduce unele avantaje materiale.

Unii se miră că discipolii lui Iisus nu au știut să fie la înălțimea Maestrului lor; ei se gândesc chiar că ar fi avut un comportament mai curajos, mai nobil decât ei. Ei bine, nu este sigur! Nimic nu este mai greu pentru natura umană decât să se desprindă de natura sa

inferioară, fiindcă aceasta își înfige rădăcinile în materie și se teme, mai mult ca orice, de ceea ce îi amenință securitatea, confortul, prestigiul etc. Ne credem dezinteresați, puternici, curajoși, dar în fața tentațiilor sau a încercărilor sub o formă neașteptată cedăm.

Totul pălește în jur când avem numele înscris în ceruri... sau în cartea celor vii: puterea, bogățiile, mărirea... Nimic altceva, spunea Iisus, nu trebuie să ne bucure, și pentru aceasta trebuie să lucrăm punându-ne în slujba unei idei sublime: împărăția lui Dumnezeu pe pământ, astfel ca toate ființele umane să trăiască în pace, belșug și lumină. Da, toate, și nu numai unele, așa cum se întâmplă acum. Cum pot accepta această situație oamenii care se pretind luminați? Noi reprezentăm ceva mare și frumos numai în măsura în care facem ceva pentru colectivitate, pentru întreaga omenire; aici ne găsim adevărata valoare, deoarece devenim niște colaboratori ai lui Dumnezeu însuși.

Înțeleptul lucrează pentru binele colectivității, el este un lucrător pe ogorul Domnului. Spiritele luminoase se apropie de el pentru a-l marca cu semnul lor, și de îndată ce este marcat, este ca și cum ar fi înscris pe o listă; alături de numele său este notat ce i se datorează, și în fiecare zi el primește un curier, se poate spune deopotrivă un „salariu”. Acest salariu ia diferite forme: forță pentru spirit, dilatare pentru suflet, lumină pentru intelect, căldură pentru inimă, sănătate pentru corpul fizic. Se poate lua o altă imagine spunând că el este bransat la un fel de centrală electrică: prin firele de care este legat la centrală coboară niște curenți care, pătrunzându-l, îi pun în mișcare aparatele psihice și spirituale.

Într-o casă, putem pune în funcțiune o mulțime de aparate legându-le la niște prize electrice: lămpi, radiatoare, cuptor, fier de călcat, plită, aparate de radio și televizor, mașină de spălat!... Atâtea activități sunt posibile datorită curentului electric distribuit de o centrală! La fel se întâmplă și în voi, în momentul în care receptorii voștri funcționează: datorită curentului celest, o întreagă viață interioară se trezește și se pune în mișcare.

Dar atâtea persoane se aseamănă cu niște imobile în momentul unei pane de curent electric! Nici lifturile, nici iluminatul nu mai funcționează. De ce? Fiindcă nici acel fir întins între Cer și ei, nici cartea celor vii nu îi interesează. Pentru ei contează numai realizările vizibile și tangibile, banii. Da, dar banii le vor servi într-un final să-și găsească îndeosebi un loc într-un spital sau într-un cimitir.

Străduiți-vă să participați la viața divină prin gândurile, sentimentele, faptele voastre răspândind această viață peste tot în jurul vostru: numele vostru va fi înscris în ceruri și nu vă va lipsi nimic. Dar atât timp cât numele vostru nu este înscris, cum vreți ca entitățile celeste care răsfoiesc cartea celor vii să vă cunoască pentru a vă trimite binecuvântările lor? Unde să le trimită dacă numele vostru nu figurează nicăieri în înalt? Da, este exact ca pe pământ: de îndată ce numele vostru este cunoscut și înregistrat, primiți corespondență, bani. Cunoașteți bine toate acestea: asigurările, pensiile etc.

Deveniți deci niște colaboratori ai lucrării divine, niște lucrători ai împărăției lui Dumnezeu, pentru ca numele să vă fie pus în cartea celor vii. Da, iar cei care nu primesc încă nimic, care se simt săraci, părăsiți, nefericiți, să știe că niciodată nu este prea târziu pentru a fi demni de a fi înscriși acolo. Evangheliile ne spun că Iisus a fost crucificat între doi tâlhari. Dar în timp ce unul dintre ei îl provoca bătându-și joc de el, celălalt, care i-a simțit în suflet măreția sa extraordinară, îi adresează această rugăciune: *„Pomeni-te-mă, Doamne, când vei veni în împărăția Ta*. Iar Iisus i-a răspuns: *„Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai”*.

Articol XIV. Cap. 14 – La masa ospățului

Vechiul Testament răsună de zgomotul înverșunărilor, al amenințărilor și pedepselor divine. Dumnezeu înșiruie în fața lui Noe, a lui Avram, a lui Moise, a tuturor patriarhilor și profeților, toate problemele supărătoare oferite de comportamentul oamenilor, și trimite potopul, seceta, coboară focul din cer etc. Dimpotrivă, în Noul Testament, Iisus îl prezintă pe Dumnezeu ca un tată, un tată desigur exigent, dar plin de iubire și iertare. Unde se află deci adevărul?... Numai niște imagini ne pot permite să ni-l apropiem.

Să considerăm universul ca un regat unde Dumnezeu este stăpân. Acest regat este guvernat de niște legi, dar regele nu se ocupă să vegheze la respectarea lor, nici la pedepsirea celor care le încalcă; există miniștri, magistrați, poliție, jandarmerie, închisori pentru așa ceva... Regele se ocupă cu niște proiecte mărețe pentru prosperitatea ținutului său, pentru bunăstarea întregului său popor. Iar acest rege care este deopotrivă milos, poate acorda iertarea sa unui prizonier condamnat de un tribunal. Ca în vechile povești în care un condamnat la moarte reușea să scape: el pătrundea în palatul regal, străbătea toate porțile fără ca santinelele să îl poată opri, dădea buzna în marea

sală unde regele sărbătorea alături de prietenii săi, și striga: „Iertare, Măria ta!” Iar regele îi acorda iertarea sa; el ordona uneori ca să fie invitat și la ospăț.

Astfel acționează Domnul. Ați comis niște greșeli, și vă simțiți în interior condamnați; sau, fără să fiți vinovați de ceva anume, suferiți că sunteți încă atât de imperfecți, de slabi, de pricăjiți? Chiar în adâncurile tristeții voastre, să nu uitați niciodată că Dumnezeu vă așteaptă în palatul său. Îndreptați-vă spre El, alergați foarte repede pentru a vă smulge de tot ce ar putea să vă împiedice să ajungeți la El. Și ce vă permite să alergați astfel? Rugăciunea. Rugăciunea intensă, înfocată. Ea vă face să depășiți toate obstacolele, să străbateți toate porțile... Iar când ajungeți în sala ospățului unde Domnul se desfată în mijlocul îngerilor și al sufletelor celor Drepti, El le spune servitorilor săi gata să îl alunge pe intrus: „Nu, fiindcă elanul său l-a proiectat până aici, el are dreptul să se așeze printre noi, faceți-i un loc”. Și sunteți acceptați așa cum sunteți.

Chiar dacă eu mă folosesc de niște imagini ca în povești, voi trebuie să luați în serios ceea ce vă spun, deoarece acesta este adevărul. A venit vremea ca lucrurile să vă fie clare în minte: Dumnezeu nu se înfurie, El nu se supără pe oameni, El nu îi pedepsește, alții se ocupă cu așa ceva. El ne așteaptă numai la masa ospățului, și din moment ce suntem în stare să ajungem până la El, suntem primiți.

Exista un obicei în antichitate care corespunde exact cu ceea ce mă străduiesc eu să vă fac să înțelegeți. Dacă un criminal care era urmărit reușea să pătrundă în sanctuarul unei divinități, el se afla sub protecția acesteia, nimeni nu mai avea dreptul să îl prindă. Obiceiul mai exista încă în Evul Mediu, unde bisericile serveau evident ca refugiu, și aceasta se poate întâmpla și în zilele noastre. Această tradiție se bazează pe o cunoaștere, aceeași pe care v-o expun acum.

Într-un fel sau altul, adevărurile Științei Inițiatice se regăsesc adesea sub forma unor reguli sau obiceiuri stabilite de oameni, cel puțin pentru o vreme. Dreptul de azil este deci o aplicare a acestui adevăr al vieții interioare, iar dacă reușiți să vă refugiați lângă Dumnezeu, în ciuda dușmanilor interiori sau exteriori care vă urmăresc, nimeni nu mai are dreptul să vă persecute. Atât timp cât rămâneți acolo, sus, urmăritorii voștri sunt ținuti la distanță. Alergați, deci! Iar pentru a alerga foarte repede, trebuie să vă legați de lumină.

Fiindcă lumina este cea mai rapidă creatură a Domnului, ea vă va ajuta să scăpați de dușmani și să vă proiectați până la masa ospățului.

Această idee a unei mese în jurul căreia Dumnezeu și îngerii săi s-au adunat îi va surprinde desigur pe unii credincioși. Citiți însă Evangheliile și veți vedea că Iisus folosește de mai multe ori tocmai imaginea ospățului, ca și în această pildă: *„Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți; Și a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sunt gata. Și au început toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Și întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casă, Căci zic vouă: Niciunul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea”*.

Așa se întâmplă deseori în viață. Acei ale căror însușiri, educație, poziție socială lăsau impresia că ar fi disponibili să participe la ospățul dat de Domnul în Cer, hrănindu-se din înțelepciunea și iubirea sa, preferă să se ocupe numai de interesele lor egoiste, de afacerile lor, de plăcerile lor.

Uitați-vă la pretextele găsite de invitați pentru a nu participa la ospăț: unul vrea să vadă un teren pe care l-a cumpărat, altul trebuie să-și încerce boii, iar al treilea care tocmai se căsătorise a preferat să rămână acasă. Întrucât invitații de prestigiu au alte obligații, iar ospățul este pregătit, stăpânului casei îi rămâne posibilitatea de a căuta la întâmplare printre cerșetori, invalizi, orbi, șchiopi, adică printre cei dezmoșteniți de soartă. Chiar dacă în aparență ei nu sunt cei mai capabili să aprecieze acest ospăț, de ce să nu li se ofere o șansă? Oare nu sunt și ei niște fii și fiice ale Domnului? Ei pot fi cel puțin impresionați.

Este ceea ce făcea Iisus când întâlnea mulțimile în calea sa. Deoarece scribii, fariseii, saducheii care reprezentau atunci elita intelectuală și morală a evreilor refuzau să îi asculte cuvântul și îl combăteau, nu îi mai rămânea decât să îi invite pe alții la ospețele

Tatălui său. Și așa cum se specifică în text, servitorii regelui „*au adunat pe toți câți i-au găsit, și răi și buni*”.

Este adevărat că în Evanghelii există o versiune puțin diferită de această pildă a ospățului. Acolo, un rege invită la o masă în cinstea nunții fiului său; și cum invitații nu vin, el cere servitorilor săi să îi aducă pe toți oamenii întâlniți în drum. De îndată ce sala s-a umplut, regele a intrat și „*a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă. Și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Căci mulți chemați, dar puțini aleși*”.

Ceea ce înseamnă că, chiar dacă toți oamenii sunt chemați la ospățul divin, pentru a participa cu adevărat ei trebuie să îndeplinească anumite condiții. Tocmai v-am explicat că sunteți primiți lângă Domnul dacă vă puteți proiecta până la El. Ca și cum ați străpunge o mare de nori ce vă ascunde soarele. Din clipa în care ați reușit să vă înălțați dincolo de nori, soarele vă primește, vă surâde, aveți chiar senzația că vă aștepta. Dar pentru a vă ridica dincolo de nori, trebuie să deveniți ușori, adică să vă descotorosiți de toate poverile ce vă mențin în straturile obscure ale conștiinței”. Haina de nuntă este deci haina înțeleptului, ea simbolizează starea la care a ajuns cel care lucrează să se ușureze, să se purifice, pentru a se avânta către lumină.

Chiar și în viața curentă, hainele ce le purtăm corespund unor anumitor activități, și deci anumitor dispoziții ale spiritului. Acela care poartă niște haine de sărbătoare arată nu numai că va participa la o sărbătoare, ci și că se află în starea de spirit a sărbătorii. Așa cum hainele de doliu, de lucru sau de sport ne sugerează deopotrivă starea de spirit corespunzătoare. Domnul invită deci toată lumea la masa sa, chiar și pe cei considerați că nu sunt demni, dar cel puțin pentru o clipă ei trebuie să se străduiască să intre în armonie cu entitățile luminoase care participă la ospățul divin. Aceasta înseamnă să îmbraci „haina de nuntă”.

Dumnezeu ne așteaptă la masa sa, El ne-a invitat pe toți, dar pentru a fi acceptați trebuie să îndeplinim totuși anumite condiții, ca și la recepțiile de pe pământ. Închipuiți-vă că un rege vă invită la o mare recepție dată în palatul său: dacă vă prezentați murdari, zbârliți și în zdrențe, paznicii de la poartă vă vor spune: „Nu, nu este posibil, nu

puteți intra.

— Dar am fost invitați!

— De acord, dar sunteți conștienți că aici se găsește palatul regal? Nu puteți intra în această ținută”. Nu este de ajuns să fii invitat, trebuie să te prezinți într-o ținută adecvată. O idee asemănătoare este exprimată și în pilda evanghelică a celor cinci fecioare înțelepte și a celor cinci fecioare nechibzuite. Numai cele cinci fecioare înțelepte, care aveau ulei în candelile lor, au fost acceptate de mire la ospățul nunții. Acest ulei care luminează are niște afinități cu aura, acest veșmânt luminos datorită căruia noi suntem admiși în societatea celestă.

Pentru a pătrunde în palatele Domnului, trebuie să purtăm deci un veșmânt interior, o aură pură și luminoasă, și de ce nu, niște bijuterii: niște coliere, brățări, diademe etc, fiindcă pietrele prețioase și perlele sunt simboluri ale virtuților divine. Nu trebuie să pierdem niciodată din vedere sensul simbolic al tuturor acestor obiecte: haine de ceremonie, bijuterii etc, fiindcă acestea nu sunt numai niște podoabe destinate să ofere o aparență mai frumoasă celor care le poartă. De aceea le găsim menționate în Biblie și în toate Cărțile Sfinte.

Dacă aveți timp, fabricați voi înșivă niște șiraguri de mărgel. Așezați pe fir niște perle de culoarea și forma care vă plac. Iar numărul?... Poate fi unul simbolic: 22, 36, 72, 108, 144 etc. Dar nu acesta este esențialul. Esențialul constă în a înțelege că fabricarea unui șirag de mărgel este un act plin de semnificație: firul este gândul vostru care trebuie să lege între ele puternicele entități reprezentate de perle; cât despre ac, este voința voastră care antrenează gândul. Iar când vă puneți un șirag de mărgel, fie el confecționat sau nu de voi, fiți conștienți că purtați un obiect plin de o semnificație spirituală.

Dumnezeu nu a fost niciodată deranjat de slăbiciunile și greșelile oamenilor, contrar afirmațiilor ce continuă să fie făcute de majoritatea religiilor. Culmea pe care se află El este ca un turn înalt unde nici zgomotele, nici dezordinile omenești nu îl pot atinge. Tot ce este întunecat, impur, lipsit de armonie, este înlăturat, pulverizat. Pentru noi, acest turn înalt inaccesibil zgomotelor, dezordinilor, suferințelor pământene se găsește în corpul cauzal – Atunci când ajungem în vârf, ne alăturăm lui Dumnezeu în noi. Dar această fuziune se face numai după o lungă lucrare, după niște strădanii imense.

Este rar, dar se poate întâmpla să fim proiectați în Cer și într-un

moment când nu ne așteptam. Și atunci participăm la ospățul divin... Desigur, ne-am dori să rămânem acolo pe vecie, dar nu este posibil, fiindcă nu am reușit încă să ne eliberăm, atâtea lucruri ne leagă de lumea de jos! Dacă Cerul ne acordă această favoare, este pentru a avea presentimentul, intuiția acestui spațiu de lumină în care suntem destinați să trăim într-o bună zi. Aceste bucurii spontane ce le simțim uneori sunt anunțul unei viitoare eliberări.

Atunci când toamna încep să cadă frunzele copacilor, este semnul că iarna se apropie; iar în vreme de iarnă, când ghiociei încep să se ivească, ei anunță sosirea primăverii. La fel ca în natură, în sufletul vostru apar deopotrivă niște semne prevestitoare, și trebuie să învățați să le recunoașteți și să le descifrați.

CUPRINS

Cap. 1 – Înțeleptul trăiește în speranță 1

Cap. 2 – Cum își veghează un păstor oile 3

Cap. 3 – Să ne păzim frontierele sufletului 3

Cap. 4 – Așteptarea care ne pune în garda 3

Cap. 5 – „Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat” 3

Cap. 6 – Seriozitatea, lacrimile, râsul, sărbătoarea 3

Cap. 7 – Lampa înțeleptului este plină de veselie 3

Cap. 8 – Limbaj ruginit și limbaj de aur 3

Cap. 9 – Biruința asupra suferinței: surâsul domnului 3

Cap. 10 – Fiecare sacrificiu imprimă în noi semnul soarelui 3

Cap. 11 – „Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru”

3

Cap. 12 – Recunoștința, sursă de lumină și bucurie 3

Cap. 13 – Pentru ca numele vostru să fie înscris în cartea vieții 3

Cap. 14 – La masa ospățului 3